76STE JAARGANG No. 10033 DINSDAG 3 FEBRUARI 1959

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao Kantoor: Conscientiesteeg: 28 - 29 Telefoon: Redactie: 23858 Advertentie: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24399

Commentaren op rede van Russische Premier

„Chroesjtsjef houdt een olijftak in de ene hand en een ballistisch projektiel in de andere"

Parijs. — Het Franse rechtse blad „L'Aurore" en het linkse blad „Combat" hebben commentaar geleverd op de rede die Chroesjtsjef ter gelegenheid van het 21ste partijcongres heeft gehouden.

L'Aurore beschouwt Chroesjtsjefs beloften voor een grotere welvaart onder communistisch regiem als bluf en voegt er aan toe dat in de totalitair geregeerde landen de publieke opinie niet meetelt. Bluffen is altijd gemakkelijker en er is geen reden om aan te nemen dat Chroesjtsjefs het minder zou doen dan Stalin.

De Combat meent, dat het verkeerd zou zijn de voedselproduktie in de Sowjet-Unie te onderschatten. Chroesjtsjefs rede biedt op een psychologische ontspanning onder de Sowjet-leiders, die vroeger tussen vrees en afgunst heen en weer werden geslingerd. Dank zij de grote technische vooruitgang is hiervoor geen aanleiding meer. Het is beter een welvaartswedloop dan een atoombewapeningswedloop te houden, hoewel de niet-communistische wereld „zich geen illusies moet maken over de Russische ontwapening, aldus de Combat.

De Manchester Guardian noemt Chroesjtsjef een man, die zich met een lied in het hart aan de wereld presenteert. „Dit lied vertelt van rijkdom, ontspanning en vrede, die de volkeren deelachtig zullen worden indien zij zijn aanwijzingen opvolgen.

Zijn commentaar op internationale kwesties is nauwelijks meer dan routinewerk. Een uitzondering hierop vormen zijn voorzichtige uitlatingen over kolonel Nasser en generaal Kassim als leiders van het Arabische Nationalisme en zijn beleefd verhulde verzoek aan de Verenigde Araische bRepubliek om het onprettige optreden tegen de Arabische communisten te staken.

De Dailey Express merkt op dat de Russen bang zijn voor Duitslands herrijzing. Volgens Chroesjtsjef zal Rusland over zes jaar een staalproduktie hebben, die drie keer zo groot zal zijn als de huidige produktie. Duitsland zou dus alleen met buitenlandse hulp een bedreiging voor Rusland kunnen gaan vormen, aldus dit blad.

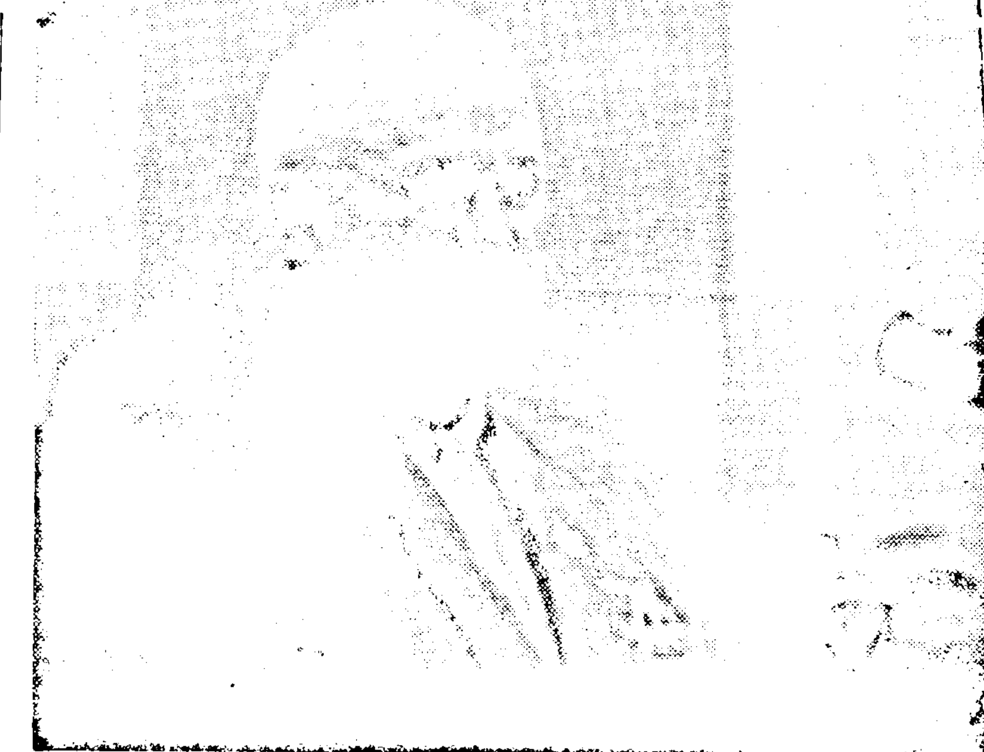
De Financial Times meent, dat het nieuwe Russische zevenjarenplan enige indrukwekkende resultaten zal opleveren.

Maar het schijnt eveneens zeker dat het tekortkomingen zal hebben.

De Dailey telegraph vraagt zich af waarom Chroesjtsjef het noodzakelijk acht Spaak, de secretaris-generaal van de NAVO, aan te vallen en deze vooraanstaande Socialist met kwskzalver van het anticommunisme, te betitelen, indien hij dooi in de koude oorlog wenst.

De New York Herald Tribune, beschuldigt Chroesjtsjef ervan een olijftak in de ene hand te houden en een ballistisch projectiel in de andere.

Dit deed hij in zijn toespraak op het communistische congres te Moskou, aldus het blad. Hij wees erop, dat de Sowjet-Unie intercontinentale raketten maakt en drong tevens aan op een verbod van proeven met atoomwapens en raketten zonder te spreken over internationaal toezicht.

Chroesjtsjev tijdens het uitspreken van zijn marathon-redevoering op het 21e Partij-congres in Moskou.

Bizondere Franse vertegenwoordiging bij beediging van Romulo Betancourt

Parijs. — Gevolg gevend aan een uitnodiging van de Venezolaanse regering heeft de Franse regering besloten zich speciaal te doen vertegenwoordiger bij de beediging van de nieuwe Venezolaanse president, Romulo Betancourt. De plechtigheden bij deze gelegenheid duren van 11 ot 15 februari.

Louis Jacquinot, minister van staat, zal aan het hoofd staan van de bijzondere Franse vertegenwoordiging, die verder zal bestaan uit de Franse ambassadeur in Venezuela, de ambassaderaad, de militaire attache en de Franse consul te Caracas.

Scholen in VIRGINIA passen rassenintegratie toe

Richmond. — De scholen van de Amerikaanse staat Virginia, die tot dusver alleen voor blanke leerlingen toegankelijk waren, hebben de rassen-integratie toegepast. Te Arlington, een voorstad van Washington, werden vier kleurlingen — drie jongens en een meisje — toegelaten tot de Middelbare school „Staford Junior High", die haar poorten weer openzette na sinds september vorig jaar gesloten te zijn geweest. In de omgeving van de school was een grote politiemacht op de been gebracht om eventuele incidenten als te Little Rock te verhinderen.

Te Norfolk zijn zes scholen, die tot dusver alleen voor blanke leerlingen toegankelijk waren, en eveneens sinds september waren gesloten, voor 17 kleurlingen open gesteld, zonder dat zich een enkel incident voordeed.

Zoeken naar overlevenden „Hans Hedtoft" tevergeefs voortgezet

Kopenhagen. — Het zoeken naar overlevenden van het vermiste Deense schip „Hans Hedtoft" is maandag tevergeefs voortgezet, nadat in het gebied van de ramp radio-signalen, mogelijk van een reddinsboot, waren opgevangen. Het Deense radiostation Lyngby heeft maandagavond krachtige morseseinen opgevangen, die uit de richting Groenland kwamen. De signalen vormden geen begrijpelijke taal en de herkomst staat niet vast.

Intussen heeft de „Groenlandse Handelmaatschappij", de eigenaresse van het schip, een verklaring uitgegeven, dat zij het schip als met man en muis vergaan beschouwt. Niettemin zullen de opsporingen dinsdag worden voortgezet.

LID VAN DE ANTI - PARTIJGROEP

PERVOEKHIN bracht op partijcongres kritiek uit op zichzelf

Moskou. — Michel Pervoekhin, de Sovjet-Russische ambassadeur in Oost-Duitsland, die op het 21e partijcongres te Moskou ervan beschuldigd is deel uit te maken van de „antipartijgroep", heeft vandaag op het congres het woord gevoerd.

Pervoekhin prees de economische hervormingen van Chroesjtsjef en bracht als volgt kritiek op zichzelf uit:

„De antipartijgroep van Malenkof, Kaganovitsj, Molotof, Boelganin en Sjepilof, die de weg van een scheuring waren ingegaan, trachtte de verwezenlijking van de besluiten van het 20e congres te dwarsbomen.

Ik moet met smart erkennen, dat ik op het beslissende moment voor de partij niet tijdig de opzet tegen de partij van deze groep wist te onderkennen. Ik verklaar dit voor het congres, het hoogste orgaan van de partij.

Ik heb echter de scheurmakende bedrijvigheid van deze groep veroordeeld en blijf haar veroordelen. Ik heb er op de voltallige vergadering van het centrale comité in juni 1957 en op partijvergaderingen over gesproken. Ik ben het geheel eens met de opvatting over deze groep, die zowel op het huidige congres als op de voltallige vergadering van het centrale comité in december jl. is uitgesproken. Ik acht alle maatregelen, die in de afgelopen jaren door het centrale comité zijn genomen, absoluut juist.

Ik dank het centrale comité mij in de gelegenheid te hebben gesteld voor het centrale comité mijn fout te herroepen. Ik zal al het mogelijke doen om het vertrouwen in mij, waarvan thans is blijk gegeven, te rechtvaardigen.

Ik verklaar stellig, dat ik altijd waakzaam zal zijn in dienst van de partij ter waarborging van de toepassing van de algemene lijn en ter verdediging van de zaak van de vrede en van het communisme."

Toelating Hoofdredakteur

WAAR BLEEF HET REKEST VAN 8 DECEMBER?

Namens de Heer Gezaghebber van het Eilandgebied Curaçao werd ons bericht dat het (tweede) verzoekschrift dd. 8 december 1958 tot toelating van een hoofdredakteur voor de „Amigoe", waarop taal noch teken is gehoord, nimmer door zijn kantoor werd ontvangen.

Gelijk te doen steeds gebruikelijk met verzoeken tot toelating is dit verzoekschrift aan de Gezaghebber gericht „door tussenkomst van het Departement van Sociale Zaken, Afdeling Arbeidszaken, Fort Amsterdam".

Na onderzoek is ons gebleken daar het verzoekschrift in ieder geval WEL ontvangen is.

Voor zover onze mededeling de indruk mocht hebben gewekt dat door de Gezaghebber geen ernst zou worden gemaakt met de afdoening van verzoekschriften, vertrouwen wij dat deze mededeling deze indruk zal wegnemen.

Algehele atoomoorlog zou slechts twee of drie dagen duren

Washington. — De vice-chef-staf van de Amerikaanse luchtmacht, generaal Curtis E. Lemay, heeft voorspeld dat een algehele atoomoorlog slechts twee of drie dagen zou duren. Daarna zouden nog slechts guerilla-gevechten geleverd worden.

„Er zou geen militair potentieel meer over zijn", zo deelde aan de commissie voor de strijdkrachten van het huis van afgevaardigden mede. Deze behandelt thans een voorstel om de wet inzake de dienstplicht met vier jaar te verlengen. De huidige wet geldt tot 30 januari a.s.

Generaal Thomas D. White, de chef-staf van de luchtmacht, deelde aan de commissie mee, dat het strategisch luchtcommando meer dan 20.000 mogelijke doelen in de Sowjet-Unie had uitgezocht.

„Wij weten welke doelen vernietigd moeten worden", zo zei hij. „Onze krijgsplannen zijn gebaseerd op deze analyse."

Moskou. — Naar het persbureau „Tass" meldt heeft de Soviet-Unie zijn strijdkrachten met 300.000 man ingekrompen.

Nieuwe RUSSISCHE kunstmaan gelanceerd?

Bochum. — Het observatorium van Bochum (West-Duitsland) heeft tussen zaterdagavond half zeven en zaterdagnacht kwart over een viermaal signalen van een nieuwe kunstmaan opgevangen op een golflengte van 20.004 Megahertz.

Volgens het observatorium draait de nieuwe kunstmaan of raket in 195 tot 106 minuten om de aarde. De uitgezonden seinen vormen de letters „Aal". Zij klinken veel duidelijker en hebben een andere toonhoogte dan de signalen van de derde Spoetnik.

Men vermoedt dat het hier een nieuwe Russische kunstmaan betreft, mogelijk een apparaat dat naar de aarde zal kunnen terugkeren.

Een technicus van de Franse radio heeft meegedeeld het bedoelde signaal ook te hebben opgevangen. Hij was echter van oordeel, dat het niet afkomstig was van een nieuwe kunstmaan. Het bereikte gisteravond omstreeks kwart over negen zijn grootste sterkte en bleef daarna gelijk. Daaruit leidde de technicus af, dat het signaal afkomstig was van een zender die op dezelfde plaats bleef.

Moskou zwijgt

Te Moskou is niets bekend over de signalen, die door het observatorium te Bochum zijn opgevangen en afkomstig zouden zijn van een nieuwe Russische kunstmaan.

In de Sovjet-Unie heeft geen gerucht de ronde gedaan over het afschieten van een nieuwe Russische kunstmaan, maar dit zegt overigens niets, omdat dergelijke geruchten in Rusland niet bestaan. Het afschieten van raketten of satellieten worden in Rusland nooit voorafgegaan door geruchten en men weet er pas van na de publikatie van een officieel communiqué.

DULLES vertrekt vandaag naar EUROPA

Washington. — Officieel is bekendgemaakt, dat minister Dulles hedenmiddag per vliegtuig uit Washington naar Londen zal vertrekken voor de eerste etappe van zijn reis naar West-Europa. Het vertrek van Dulles wordt woensdagmorgen te Londen verwacht. Mevrouw Dulles zal de reis meemaken.

Generaal de Gaulle zal vrijdagmiddag a.s. Foster Dulles in het Elysée ontvangen.

Hollandse Nieuwtjes

● Nu Prins Bernhard op goodwill-reis vertrokken is, gaat ook H.M. de Koningin naar het buitenland om twee weken vakantie te houden en wel in Zwitserland. ● Wanneer de nieuwe toestellen van de K.L.M. in gebruik genomen zullen worden, krijgen zij de namen van bekende luchtvaartpioniers, onder welke bv. Plesman en Fokker. ● Als het u soms nocht interesseren: het weer in Nederland was gisteren vriesachtig. In de nacht daalt de temperatuur tot ongeveer 5°/₀ overdag dooit het nauwelijks. Maar van tochten over sloten kan nog niet veel komen. ● Maar ze zijn er al weer; niet de nieuwe haringen, doch de sneeuwklokjes, dat geeft de burger moed. Om maar niet te spreken over de zwermen kieviten, die al weer over Nederland vliegen. Ze hebben dit keer maar een kort reces gehouden. Bestedingsbeperking? ● De voetbal-toto, tot nu toe met geld-prijzen, die zondag is gestart met premie-prijzen, waarmede men in verschillende zaken voor een bepaald bedrag kan kopen, is niet meer zo in trek. Het aantal deelnemers verminderde met ongeveer 50.000. ● De kogel is door het Wilhelmina-Gasthuis van Amsterdam geschoten. Lang was er beraadslaagd over de verbouwing en eindelijk was het plan goedgekeurd. Nu is er echter een commissie ingesteld om uitvoering van deze plannen te voorkomen. Het Wilhelmina-Gasthuis zou ongeschikt zijn als Academisch ziekenhuis. ● Een kleine navolger van het „Gode Heertje" is te Hengelo gearresteerd wegens verduistering van ƒ 20.00,—. ● De aktie-sneeuwwitten bate van de twee slachtoffers van de beruchte zoenaffaire in Amerika gaat toch door, ondanks de verklaring van de Informatie-dienst van Amerika (lees „Amigoe" dd. 28—1—59, pag. 6).

In de Stadsgehoorzaal te Leiden vond de ere-promotie plaats van Baron de Vos van Steenwijk in de Rechtsgeleerdheid. Op de drukke receptie wenste Minister President Prof. Dr. Beel de ere-doctor geluk met zijn promotie. Rechts ziet men Mevr. de Vos van Steenwijk.

Voor reis door Zuid-Amerika

Prins BERNHARD van Schiphol vertrokken

Schiphol. — Bij zij vertrek wuifde Prins Bernhard staande boven aan de trap van de D.C.-7C „Middellandse Zee" naar de Koningin, de beide prinsessen Irene en Margriet en naar de vele autoriteiten, die de prins voor zijn reis van enkele weken naar Zuid-Amerika op het platform van Schiphol uitgeleide deden.

Enkele minuten tevoren had de prins tegen de wachtende journalisten en radioreporters gezegd: „Heren, ik zie u allemaal na terugkomst. Het is veel gemakkelijker. Dan heb ik meer te vertellen!" En in het Spaans voegde hij er aan toe, dat hij zich veel van het bezoek aan de Zuidamerikaanse landen voorstelde. „Ik heb er veel vrienden en ik hoop, dat het kontakt zal kunnen bijdragen tot het aanhalen van de banden tussen de Zuidamerikaanse republieken en Nederland."

Op Schiphol deden de ambassadeurs van Chili, Mexico, Brazilië, Argentinië, Honduras en Colombia de prins uitgeleide. Een half uur voor het vertrek van het K.L.M.-vliegtuig waren de koningin, prins Bernhard en de beide prinsessen per auto op de Amsterdamse luchthaven aangekomen. Geruime tijd verbleef het gezelschap in de speciale wachtkamer van de I.C.A.-hal. Gezagvoerder Bouter, die op de eerste étappe van de vlucht via Lissabon en Recife het commando voert, werd aan de prins voorgesteld. Verder zagen wij Jhr mr Van Panhuys, chef kabinet en protocol van het ministerie van buitenlandse zaken; de heer I A. Aler, president-directeur van de K.L.M. en nog talrijke andere autoriteiten.

De prins is vergezeld van zijn adjudant, luitenant-kolonel C. C. Geertsema en het hoofd van de Veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis de hoofdkommissaris Rijkspolitie C. Sosink. De particuliere sekretaris, dr. F. A. de Graaf, zal 5 februari rechtstreeks vertrekken naar Paraguay.

Motregen van OLIE in ARGENTINIE

Buenos Aires. — Reeds sedert 26 januari valt er in een uitgestrekt gebied van de Argentijnse provincie Salta een motregen van olie. Deze fijn verdeelde oliedruppels zijn afkomstig van een oliebron nabij Madrejones waar een te grote druk de installaties onklaar maakte. Een sterke oliefontein ontstond, die tot honderd meter in de lucht reikt en groot brandgevaar oplevert temeer daar de wind de olie verstuift.

HET KOMENDE CONCILIE

Rome. — Bij een ontvangst van Gregorius Kardinaal Agagianian en de Armeniërs in Rome, heeft Paus Joannes XXIII gisteren in verband met het komende Concilie het volgende gezegd:

„Waarom zullen we niet de speciale wens uiten dat eens de dag komt dat we alle Armeniers ontvangen in het Vaderhuis? Die ontvangst zal zeker een bron van vreugde en zegening zijn."

In het vervolg van Zijn toespraak bracht de Paus in herinnering het diepe geloof der Armeniers en hun grote liefde voor Maria en vervolgde toen: „Er is dus reden te hopen dat de eenheid zal tot stand komen en dat die eenheid volledig zal zijn. Niemand zou kunnen zeggen hoe vurig dit verlangen van de Paus is. Wij hebben steeds voor ons dat beeld van Jezus, toen Hij bad voor ons: Mogen allen een zijn".

JOHN L. LEWIS ernstig ziek

Washington. — John L. Lewis, voorzitter van de vakbond van Amerikaanse mijnwerkers, is ernstig ziek, aldus heeft de dokter die hem in het Academisch ziekenhuis van Georgetown behandelt meegedeeld. Lewis is 78 jaar oud. Hij werd vrijdag j.l. na een hartaanval opgenomen.

Nog steeds heerst er in India een grote voedselnood. Daardoor zien „Slimme", winkeliers kans de prijzen voor het voedsel schandalig hoog te houden. Het resultaat hiervan is dat de eenvoudige mensen geen kans krijgen om iets te kopen.

Vrouwen en kinderen, die grotendeels moeten leven op één maaltijd per dag, wachten geduldig op het openen van de tarwe-winkel.

„SRANANG TORIE"

● Aan de landbouw-hogeschool te Wageningen (Nederland) slaagde de Surinamer Del Prado. In het kader van de intensivering van de dienst agrarische technologie in Suriname, wordt de heer Del Prado belast met een speciale opdracht, waarover hem zich voorlopig echter niet verder heeft uitgelaten. ● De firma Kirpalani zal haar personeelsleden een reis van twee weken naar het Caraibisch gebied aanbieden. De kosten van deze reis komen geheel voor rekening van voornoemde firma. Tijdens deze vakantiereis zullen de leden van het personeel tevens de verkooptechniek in het buitenland bestuderen. ● De Surinam Aluminium Company exporteerde gedurende de maand januari een totaal van 217.245 metrieke tonnen bauxiet. ● Op de begroting van het Tienjarenplan voor 1959 is ƒ 50.000, uitgetrokken voor de aanleg van nieuwe kokos- en rijstpolders in Coronie ● In het bestuur van de afdeling Coronie van de N.P.S. is er — naar wordt vernomen — onenigheid ontstaan over de onteigeningskwestie. Er wordt verteld, dat de afdeling van de N.P.S. binnenkort in vergadering zal bijeenkomen om afkeuring uit te spreken over de houding van haar voorzitter. ● Op 22 februari as. wordt in Suriname verwacht de sekretaris-generaal van de Caraibische Commissie, die met ambtenaren van de Regeringsvoorlichtingsdienst besprekingen zal voeren omtrent de in Paramaribo te houden conferentie van de Caraibische Commissie. ● Reeds enige tijd doet het gerucht de ronde, dat dr Jules Sedney, minister van financiën, zal aftreden. Naar wordt verteld, zou dr Sedney zich niet kunnen verenigen met de gang van zaken.

Filmliga Curacao

Willemstad. — De volgende voorstelling van de Filmliga Curaçao vindt plaats op woensdag 4 februari as. om half negen in het theater Asiento te Willemstad.

Het programma vermeldt:

„Marguérite de la Nuit" van Claude Autant-Lara (Frankrijk, 1956). In de hoofdrollen: Michèle Morgan, Yves Montand; **met Nederlandse onderschriften.**

Een Frans filmkritikus heeft getracht „Marguérite de la Nuit", het laatste werk van Claude Autant-Lara, te verklaren uit het heimwee van de filmer naar de jaren twintig, de grote tijd van de Franse avant-garde, van het Duitse expressionisme, van de Russische, in dubbele zin revolutionaire film. Het waren jaren van opwindende onderzoekingen en experimenten, van gedurfde pogingen en originele mislukkingen, jaren van vernieuwing en inspiratie. Het was een periode, waarin de toen twintigjarige Autant-Lara van zich deed spreken, eerst als décor-ontwerper voor Marcel l'Herbier, daarna als assistent van René Clair („Paris que dort", „Le voyage imaginair") en ten slotte als zelfstandig filmer met „Faits divers" (1923), het eerste werkstuk van de Franse avant-garde.

Autant-Lara's heimwee naar de onvergetelijke jaren zou dan, volgens de Franse kritikus, in „Marguérite de la Nuit" niet alleen blijken uit de keuze van onderwerp, een roman van Piere MacOrlan uit die tijd, maar ook uit het gebruik van gestyleerde décors als waarvan het Duitse expressionisme zich destijds bediende en gelijkend op die, welke de filmer toen voor l'Herbier ontwierp; terwijl de hele film iets heeft van de „audace" en van het experimentele, die zo kenmerkend waren voor de jaren van twintig.

De roman van Pierre MacOrlan, waarop de film is gebaseerd, is een vrije bewerking van de Faust-legende die de auteur in het Parijs van 1924 tot nieuw leven brengt. Doctor Faust heeft bij deze modernisering zijn naam behouden, hij is zelfs een regelrechte afstammeling van „de" dr Faust, de duivel is Léon, een berucht type uit de Parijse onderwereld, geworden en Gretchen heet Marguérite en is chanteuse in een cabaret op Montmartre.

Het verlangen naar een nieuwe jeugd komt bij dr Faust op als hij Marguérite ontmoet en Léon, die behalve in verdovende middelen, ook in menszenzielen handelt, maak de transaktie in orde. De verjongde Faust mist echter het vermogen tot geluk, zijn jaloezie en egoïstische liefde maken het leven van Marguérite tot een hel en deze vlucht tenslotte Parijs en sterft aan hartzeer op het ogenblik, dat Léon haar de vrijheid teruggeeft door het kontrakt dat zij, om Faust te redden met de duivel heeft gesloten, te verscheuren. Slechts de duivel in de gedaante van Léon treurt om haar en blijkt per slot van rekening de enige te zijn, die in staat is tot onbaatzuchtige liefde.

Hoewel Claude Autant-Lara in „Marguérite de la Nuit" niet de hoogte bereikt van zijn „Diable au Corps", is het toch een bijzonder interessante film geworden, die vooral opvalt door het gebruik, dat de regisseur van de kleuren heeft weten te maken.

Geen introduktie. Geen toegang voor jeugdigen. Toegang uitsluitend op vertoon van lidmaatschapskaart 1e halfjaar.

Leden, die nog niet hun kontributie voor het 1e verenigings halfjaar hebben voldaan, kunnen dit vóór de aanvang van de voorstelling aan een der bestuursleden aan de ingang van de zaal doen. Ook nieuwe leden zijn van harte welkom. Indien mogelijk met gepast geld betalen.

De kontributie bedraagt ƒ 5,— per persoon per halfjaar; ƒ 2,50 voor gezinsleden per halfjaar.

Filmstudiegroep

In februari zal geen filmstudiegroepavond worden gehouden.

Op straat overleden

Willemstad. — In de Markthallen aan de de Ruyterkade overleed plotseling Mevrouw A. V. Coffie. Zij was een zeer bekende figuur in de Markthallen. Bij aankomst van de dokter kon deze slechts de dood constateren. Het lichaam werd overgebracht naar het Hospitaal.

Mevrouw A. V. Coffie was geboren in 1916. Aan de familie onze deelneming.

Poging tot brandstichting in Curom-Studio

Willemstad. — Zaterdagavond is voor de tweede maal in enkele maanden door onverlaten getracht brand te stichten in de Curom-studio. De politie is de daders op het spoor.

Havenarbeiders weigeren schip te lossen

Willemstad. — Vrijdagavond hebben havenarbeiders geweigerd een lading vismeel aangebracht met het m.s. „Essen" van de HAPAG te lossen op grond dat de lading te onwelriekend zou zijn.

De „Scheepsvaartvereniging Curaçao" heeft via de radio arbeiders opgeroepen voor het lossen.

Naar vernomen wordt zal door de „Scheepvaartvereniging Curaçao" tegen de Nationale Havenarbeidersunie een Kort Geding worden aanhangig gemaakt, in verband met deze zaak, aangezien de weigering neerkomt op contractbreuk. Het lossen van het vismeel geschiedt door gedetineerden die zich daarvoor vrijwillig hebben opgegeven.

J.A.J. SPROCK Consul van Dominikaanse Republiek

Willemstad. — Bij decreet van 13 januari 1959 is de Heer J. A. J. Sprock, alhier benoemd tot honorair consul van de Dominikaanse Republiek op Curaçao.

Kontakt-avond Mgr. Zwijssencollege

Willemstad. — Op 2 februari werd er voor de ouders van de tiende klassers een ouderavond gehouden. De bedoeling hiervan was de ouders en de leerlingen op de hoogte te brengen van de toekomstmogelijkheden, die er bestaan na het behalen van het Mulo-diploma.

De belangstelling, die de ouders tconden voor deze avond was hartverwarmend.

Na een korte inleiding door de heer Van Nispen, hoofd der school, die de betekenis van deze kontaktavond uiteenzette, kreeg de heer De Windt van de afdeling Onderwijs en Volksontwikkeling van het Eilandgebied Curaçao het woord. In een vlotte en geestige causerie zette hij in het Papiaments uiteen wat voor mogelijkheden de toekomstige Mulo-diploma-bezitters hebben. Vooral het beurzenstelsel met zijn mogelijkheden tot verdere studie in Nederland kreeg de volle aandacht. Hij liet niet na de ouders en de leerlingen erop te wijzen, dat een beurs ook verplichtingen medebrengt.

Na deze met aandacht gevolgde speech wees pater Verbeek in een korte toespraak op de plicht van de ouders om er op toe te zien, dat hun kinderen in Nederland geplaatst worden op een katholiek internaat of in een katholieke omgeving. Het Bestuurscollege houdt volledig rekening met de wensen van de ouders in deze.

Hierna werd de ouders gelegenheid geboden om zich op de hoogte te stellen van het gedrag en de vorderingen van hun zoon.

De heer A. van Waveren verlaat de dienst

Willemstad. — Met ingang van 25 maart 1959 is aan de heer A. van Waveren hoofd van de landsaccountantsdienst alhier op zijn verzoek eervol ontslag uit 's landsdienst verleend onder dankbetuiging voor de door hem aan den lande bewezen diensten.

Algemene ledenvergadering „Spes Patriae"

Willemstad. — Belanghebbenden worden eraan herinnerd, dat morgenavond om half acht in club JPF de algemene ledenvergadering van de jongelingenvereniging „Spes Patriae" plaats vindt.

Wandelmarsen K.S.C.

Willemstad. — In de loop van het jaar 1958 is het hoofdbestuur van de K.S.C. verschillende malen van diverse zijden verzocht om toch wandelmarsen te organiseren.

Tijdens de jaarvergadering, gehouden op 25 januari jl., is dan door het hoofdbestuur besloten in het jaar 1959 drie wandelmarsen te houden voor junioren en senioren, en wel:

1e wandelmars op zondag 8 maart;

2e. wandelmars op maandag 18 mei (Tweede Pinksterdag);

3e wandelmars op zondag 24 oktober.

De routes voor deze wandelmarsen worden, na verkregen goedkeuring van de heer gezaghebber tijdig bekend gemaakt.

The American Life in het Caraibisch gebied

Willemstad. — Begin 1953 begon de American Life Insurance Company voor het eerst in het Caraibisch gebied te werken. Thans zijn er agentschappen gevestigd te Aruba, Curaçao, Barbados, Brits Guyana, Jamaica, Suriname, St Vincent en Trinidad.

Dank zij de scherpe selektie bij de beoordeling der aanvragen kan de American Life terugzien op een bevredigende ervaring met het sterftecijfer, dat lager heeft gelegen dan de verwachtingen van de maatschappij. Ook de kontinuïteit der afgesloten verzekeringen verliep bevredigend.

De Americn Life-direktie is daarom zeer verheugd bekend te maken dat op de vijfde verjaardag van alle nog lopende polissen een dubbel dividend zal worden gedeclareerd. Zou het vijfde jaar dividend van een bepaalde polis bv. ƒ 45,— bedragen dan ontvangst de polisbezitter thans ƒ 90,—. De 1953 polisbezitters ontvangen dus een dubbel dividend in 1958, welke reeds op 1 januari 1959 is uitgekeerd, die van 1954 in 1959 enz.

De vooruitzichten zijn zeer aanmoedigend en door goede service en degelijke voorlichting verwacht de American Life Insurance Company een belangrijke uitbreiding van haar grote familie polisbezitters.

POLITIEBERICHTEN

reinigingsdienst deed goed werk

Om 12.30 uur werd er een patrouille gedirigeerd naar de publieke telefooncel aan de Hoogstraat. Aldaar gaf een man van de reinigingsdienst een tel.-hoorn aan de patrouille. Die had hij in de vuilnisbak gevonden. Bij onderzoek bleek dat de hoorn van de publieke telefooncel aan de Hoogstraat verdwenen was. De hoorn werd aan de Mobiele Brigade overgegeven.

moeder moest winkelen

Om 13.05 uur werd gemeld dat op Stenen Koraal een kind alleen in huis was opgesloten. Ter plaatse bleek dat de moeder haar dochter van anderhalf jaar had opgesloten om naar een winkel in de buurt te gaan. De moeder werd op het gevaar van deze handelwijze gewezen.

ontspanning naast ontwikkeling

Om 17.20 uur werd een patrouille gedirigeerd naar de Oranjeschool. Daar werden drie jongens aangetroffen die naast de ontwikkeling ook hun ontspanning op school zochten en ontzaglijk veel plezier hadden in de Tamarindeboom. Het drietal werd verwijderd en naar huis gezonden.

voor niets gaat de zon op

Driemaal moest de politie assistentie verlenen, omdat klanten na gegeten te hebben niet wilden betalen. Slechts in een enkel geval werd de schuldige gevonden die toen alsnog kon betalen.

kosteloze verzorging gewenst met terugwerkende kracht

Het Sanatorium verzocht assistentie van wege een man, die naar hij zei, enige tijd geleden ontslagen was bij de CPIM en die zich nu ziek voelde. Hij wenste behandeld te worden. De patrouille verwijderde hem en bracht hem naar huis over en gaf hem de raad zich naar een particuliere arts te begeven als hij zich weer ziek gevoelt.

Verkeersperikelen

Om 20.20 uur vond een aanrijding plaats op de weg naar Welgelegen. Deze werd veroorzaakt doordat de bestuurder van een personenauto, die van de Kaukasusweg de weg naar Welgelegen wilde oprijden, geen voorrang verleende aan een andere personenauto.

De veroorzaakte schade bedroeg: 600 gld.

Om 22.25 uur kwam een personenauto van de Jan Noorduynweg de Roosevelt weg op en botste daar tegen het talud van een aldaar gelegen perceel. De bestuurder verkeerde onder invloed. De veroorzaakte schade bedroeg: 400 gld.

Hedennacht om 04.55 uur had op de Schottegatweg Noord een aanrijding plaats ter hoogte van telefooncentrale Rio Canario.

De bestuurder van de personenauto verklaarde dat zijn broer, die naast hem zat, dronken was en op een gegeven ogenblik in zijn slaap tegen hem aan viel. Daardoor verloor de bestuurder van de auto de macht over zijn stuur. Hij kwam toen tegen een lichtmast op aan de linkerkant van de weg. De lichtmast sneuvelde en de draden braken af. De electriciteitsvoorziening werd gestagneerd.

De broer bekwam hierbij een linker onderbeen fractuur en 2 vleeswonden aan zijn gezicht. Het werd ter behandeling opgenomen in het Sanatorium. De bestuurder van de auto verkeerde onder invloed.

Schade bedroeg: 1500 gld.

Assistenties: 17.

Processenverbaal: 13.

Totale schade bedroeg: 2535 gld.

In- en uitgaand verkeer.

Vliegtuigen, aangekomen: 12, vertrokken: 10.

Passagiers, aangekomen: 183, vertrokken: 104, doorgegaan: 110.

Tankers, aangekomen: 15, vertrokken: 13.

Vrachtschepen, aangekomen: 4, vertrokken: 6.

Zeilboten, aangekomen: 3, vertrokken: 2.

Passagiers, aangekomen: 7, vertrokken: 9, doorgegaan: 2.

Benelux Douanetarief 1959

Willemstad. — Naar wij vernemen is op Curaçao ontvangen het nieuwe „Benelux" Douanetarief 1959", geldend voor de drie Benelux-landen.

Dit tarief trad op 1 januari 1959 in werking.

Belanghebbenden kunnen zich wenden tot het Handelscommissariaat voor het Caraibisch gebied, Middenstraat 4, voor het verkrijgen van alle gewenste inlichtingen over deze nieuwe invoerrechten.

EMMASTAD

WACHTDIENST C.P.I.M.

Telegram Afdeling

Van 7.00 — 23.30 tel: 2307
Van 23.30 — 7.00 J. J. Roos tel. 3209
b. g. g. tel: 2400

Personeel Afdeling.

J. D. Plantijn, Punta Cardónweg 2, tel: 43351 Weis Afó.
b. g. g. tel: 2400

Materialen Dienst:

P. Berends tel. 2869
C.S.M.

Rederij Scheepsagentschappen

H. Dania tel: 3693

Theater Asiento:

Sad Sack
Toegang uitsluitend voor leden en introducees.

West-End:
„Prive Hotel Marseille" om 7 en 9 uur n.m.

Cinelandia
Om 7.00 uur, „Ariba las mujeres".
Om 9.00 uur „Sayonara"

Roxy:
„Ordet" om 7 en 9 uur n.m.

Caribe.
„Feria de mujeres"

Royal:
„Temor Secreto"

Cultureel Centrum Curaçao,
Muziekvereniging Emmastad, platenconcert om 8.30 uur in de Shell Golf Club.

C.V.B.-nieuws:
Woensdag 4 Feb. om 8.00 uur in het Rifstadion, Centro Dominguito vs. Sport Verein „Zurich".

Romeinse prenten

TRASTEVERE — woonstee van de lelijken — eldorado van de smulpapen — trappelzak van de jeunesse blasée

(van onze Romeinse korrespondent)

Op de stafkaart in het hoofdkwartier van de Italiaanse communistische partij is de Romeinse volkswijk Trastevere triomfantelijk doorprikt met een speld, waaraan een rood vaantje met hamer en sikkel bungelt. Trastevere stemt communistisch en heeft daar zo zijn redenen voor. En wie nu koppig tegen beter weten in van mening is, dat communisten lelijkerds zijn, ziet deze mening in Trastevere onverhoopt bevestigd. Nergens in Rome en ver daarbuiten ziet men zoveel lelijke mensen als in Trastevere, de donkere buurt, die zich slopsgewijs tegen de vuilgele Tiber drukt. Van de Engelse vrouw heet het, dat als zij bij wijze van uitzondering op de regel schoonheid bezit, er ook geen houden meer aan is. Van de Romeinse vrouw zou men kunnen zeggen, dat ze door onverlaten gevoegelijk bewonderend nagefloten kan worden. Maar als een Romeinse vrouw bij wijze van uitzondering op de regel lelijk is, berg je dan. In Trastevere neemt dat bergen geen einde.

De mensen van Trastevere noemen zich Noiantri, dat is: wij zijn wij. Deze benaming getuigt van een trotse zelfbewustheid, die de Noiantri beslist niet van de slecht gesneden gezichten straalt. De Noiantri zeggen afstammelingen van de oude Romeinen te zijn alhoewel ze generlei gelijkenis vertonen met de marmeren beelden, die in Rome getuigenis afleggen van de welgeschapenheid van hun al dan niet vermeende voorvaderen. Volgens een andere lezing zouden de Noiantri de onweerlegbaar mislukte produkten zijn van een kruising van de door de Romeinen vrijgelaten oorlogsslaven uit meer dan een half dozijn landen. Hoe dan ook, het Noiantriaanse is een overdreven lelijk ras, dat in armelijke omstandigheden in het donkere Trastevere leeft.

En uitgerekend in deze achterbuurt, die van huis uit al geurt als overrijpe camembert, liggen de beste en meest Romeinse eethuizen en gaan de Romeinse smulpapen op jacht. Daar zuigen ze hun „zuppa di cozze" en daar kluiven ze hun „pollo con peperoni". De Italiaanse keuken is natuurlijk wel om over naar huis te schrijven, want anders dan thuis. Maar ze is niet grandioos. Ze is niet wat de Franse is. Ze kent niet de Franse raffinesse. In de Franse keuken staat een kunstenaar. In de Italiaanse een goed vakman. Een Franse kok komponeert. De Italiaanse kok kookt. In Frankrijk vraagt men zich af: wat hebben ze nou daar weer in gedaan? In Italië proeft men bij de eerste hap wat er aan de hand is. De Italiaanse keuken is een eerlijke, een rondborstige en een gezonde.

De Italianen zijn sterk in kip en lam en natuurlijk in de bekende pasta asciutta. Hun zwakke zijde is het sausje. Maar dit alles gaat niet op voor de restaurants in Trastevere. Daar waren koks rond, die geen Noiantri's kunnen zijn, want in direkte lijn van Lucullus zelf afstammen. En Lucullus eet ... overwinning op Mithridates beslist niet beter gegeten dan eenieder, die het kan en wil betalen in Trastevere kan doen. Want in Trastevere mogen ze dan al lelijk zijn, dom zijn ze niet en rekenen kunnen ze. Ze vragen ze dan al lelijk zijn, dom zijn ze niet eens veel poppenkast. In de betere zaken strijkt wel een strijkje en zingt wel een verdwaalde Napolitaan zijn lied, maar echte grappen, zoals het plechtig opwarmen van een glas, waarin straks cognac komt, zijn er niet bij.

Romeinen, die in Trastevere gaan smullen, beginnen bij wijze van voorgerecht met bekvechten. Eerst onder elkaar en daarna met de kellners en de baas. Ze willen dit, maar dan zó en ze willen dat, maar dan anders. Zegt de kellner dat het kan, is er geen aardigheid meer aan. Zegt hij, dat het niet kan, heeft iedereen pret. En net als de vreemdeling meent, dat het knokken wordt, gooien ze het stralend op een akkoord en begint het festijn. Italianen eten als hongerige leeuwen maar dan veel meer. Wat een fraai uitgedoste Italiaanse vader en moeder, die kijkt alsof heel de wereld ongelijk en zij gelijk heeft, met dochter en schoonzoon met z'n vieren verorberen daar, zou een Nederlands voetbalelftal na een overwinning genoeg aan hebben. Ook de Romeinse smullers, die in Trastevere op lekkernijen jagen, eten niet alleen om de tong te strelen, maar ook om der wille van volle verzadiging. Het Nederlandse woord: je moet maar zoveel eten, dat je nog wel wat zou lusten, dat woord is in Italië niet bekend. De Italiaan eet totdat hij niet meer kan. Na een laatste slok wijn richt hij zich op, rekt zich uit, lacht bevredigd en doet dan wat een Nederlander zelfs als hij alleen is nog stiekum doet. Hij boert.

Trastevere met zijn lichtschuwe sloppen en rommelig-romantische pleintjes, met zijn de stemmige sfeer siorende, want veel licht schuwende mondaine restaurants is sedert enkele maanden ook de speelweide geworden van de Romeinse jeunesse, die niet d'oré maar voornamelijk blasé is. De voornaamste bezigheid van deze telgen van aristocraten en patriciërs is intense verveling en hun enige verdienste het vullen van de kroniek-der-schandalen in de Romeinse dagbladen.

Gemeenlijk begeven ze zich in gezelschap van filmsterren met kwalijke internationale roem en van de een of andere Amerikaanse miljonair, als het even kan miljardair, naar Trastevere om aldaar een stukje te eten en het een of ander te presteren, dat beslist in de krant komt. Deze meelijwekkende verdwaalde kinderen, die met dwaze pruillippen teren op de roem en van het geld van overgrootvader en wier slobberknieën te zwak zijn voor het echte leven, worden meer en meer een steen des aanstoots. Laatst voerden zij in een van de bekendste eetgelegenheden van Trastevere een meer dan walgelijk drama op. Op kosten van een oerrijke Amerikaan zetten ze weer eens vele bloemen buiten. Er werd gegeten en er werd gedanst. Aanwezig waren graven en gravinnen, baronnen en baronnessen, filmsterren uit binnen- en buitenland. Aanwezig was ook een Turkse danseres, wier specialiteit blijkbaar de strip-tease was. De Turkse juffrouw voerde haar kunsten op en de volgende dag stonden foto's in de krant, die een schone kijk op zaken gaven. Nadat in de „Osservatore Romano" een fel misprijzend artikel had gestaan, greep de politie in. De Turkse danseres kwam in het gevang en de rijke Amerikaan moest het land verlaten.

Het bewuste restaurant is sedertdien iedere avond en nacht bomvol. De voornaamste aktrices van de bewuste avond, onder meer een jeugdige gravin, hebben intussen al een filmkontrakt getekend.

En elke avond gaan in Trastevere de lichtjes weer branden. Dan komen de smulpapen en vangt de jeunesse aan te dwalen door de steegjes. De Noiantri kijken zwijgend toe en stemmen straks weer communistisch.

Processie verstoord op CUBA

Havana. — Er zijn drie mensen omgekomen en ruim vijftig gewond ten gevolge van een ontploffing temidden van een processie te Santiago de Cuba.

De processie waaraan 10.000 mensen deelnamen, stond in verband met een dankdienst voor het herstel van de vrede op Cuba.

De autoriteiten zijn van oordeel, dat de ontploffing is veroorzaakt door een handgranaat, die naar de processie is geworpen. Op de plaats van de ontploffing werden delen van een handgranaat gevonden.

1.500 arrestaties in Belgisch Kongo verricht

Leopoldstad. — In de inheemse voorsteden van Leopoldstad zijn sinds het uitbreken van de gewelddaden van deze week 1500 Kongolezen gearresteerd.

In Boekavoe (Kongo) is een politieke partij opgericht, die zegt onafhankelijk te staan van de Belgische partijen. Zij heet „Kongolese Concentratie" en zegt, dat alle inwoners van Kongo, die zich krachtig willen verzetten tegen de politiek van zwakheid en demagogie, welke tot de tragische onlusten in Leopoldstad heeft geleid, kunnen toetreden.

De partij staat op het standpunt dat Kongo en België moeten blijven samenwerken. Wel eist zij medezeggenschap van de inheemse bevolking bij het bestuur van het land, met als einddoel binnenlands zentenbond met België.

Nieuwe Bisschop van Roermond benoemd

Roermond — Zijne Heiligheid Paus Johannes XXIII heeft benoemd tot bisschop van Roermond Petrus Johannes Antonius Moors, zo is door de Vicaris van het Bisdom medegedeeld. De nieuwe bisschop is geboren op 25 augustus 1906 te Tungelroij, een gehucht onder de gemeente Weert. Hij werd priester gewijd op 30 april 1930 in de kerk van het Groot Seminarie te Roermond. Vervolgens werd hij benoemd tot leraar aan het Bisschoppelijk College te Weert. Op 1 oktober 1942 volgde zijn benoeming tot direkteur van dit College en op 16 oktober 1957 werd hij door Mgr Lemmens, bisschop van Roermond, benoemd tot direkteur van Rolduc, in welke funktie hij drs H. J. van der Muehlen opvolgde.

Washington. — Opperrechter Earl Warren van het Amerikaanse hooggerechtshof heeft zaterdag een verzoek van het schoolbestuur in Arlington, Virginia, om de toelating van vier kleurlingen uit te stellen, verworpen. De leerlingen moeten op een Middelbare school in Arlington worden toegelaten.

„Curacaoensia"

Maalstenen

In de goede oude tijd werden de maïskorrels gemalen tussen twee stenen, een grote — de eigenlijke maalsteen — en een kleine. Een maalsteen ziet er uit, zoals — ik zou haast zeggen — ze er overal en altijd hebben uitgezien. De beroemde korenmaalster der Egyptische kunst uit 2500 jaar vóór Christus' maalde precies als de grootmoeders van de huidige generatie op onze eilanden.

Het is een „zeesteen" (piedra di laman), geen rots of kalksteen, want deze laatste maalt fijne stukjes steenpoeder onder het meel. Hij is rechthoekig, ongeveer 40 x 25 cm. Vanonder effen, van boven overlangs uitgehold, maar zo, dat de ene kant wat hoger is dan de andere. Dwars is hij lichtelijk bol afgerond.

Met een kleinere steen van hetzelfde materiaal (manga) in de vorm van een brood, dat van onderen zo is uitgehold, dat hij precies past op het holle-bolle bovenvlak van de grote steen, wordt de maïs gemalen. Deze ligt aan de hoge kant. Het meel valt aan beide zijden van de steen op een laken. De vrouw, die maalt (exklusief vrouwenwerk) zit gehurkt voor de steen.

Er bestaan echter ook stellages in de vorm van twee Y-vormige staken, waar de steen in rust, zodat staande kan worden gemalen (sébado). Volgens alle mensen van experiëntie maalt de maalsteen veel fijner dan de molen.

Op slechts enkele plaatsen ziet men een gemetselde stellage met een opvang-goot er omheen. Het landhuis San Juan heeft nog een dubbele vaste maalinstallage, volkomen intakt bewaard.

Maalsteen om mais te te malen.

Vliegtuigpersoneel oefent in vluchtnabootsers

De televisie-opname-apparatuur die Douglas gebruikt om bij de training van vliegtuigbemanningen met de vluchtnabootser van het type DC-8 (een straalverkeersvliegtuig) de werkelijkheid zoveel mogelijk te benaderen. Op de wand links is een maquette van een vliegveld en zijn naaste omgeving aangebracht: op de achtergrond is een startbaan zichtbaar, op de voorgrond een dorpje, wegen, landerijen en een rivier. Op de rail rechts is een televisie-camera opgesteld, die zich in alle richtingen over het miniatuur landschap kan bewegen en het ook kan naderen of er zich van verwijderen. Die camera beweegt zich automatisch langs de route, die de vluchtnabootser in theorie volgt, nadert de wand als de vlieger zijn machine laat „dalen" en verwijdert zich van vliegveld en omgeving als de piloot zijn toestel laat „stijgen". Het beeld dat de camera registreert en dat gelijk is aan hetgeen de piloot bij een werkelijke vlucht ziet, wordt de bemanning in de vluchtnabootser op een scherm voor de cockpit-ramen voorgeschoteld. Kosten (alleen het visuele systeem met maquette schaal 1:300) bijna 500.000 gulden. De K.L.M., die dit jaar vluchtnabootsers voor de „Electra" en de DC-8 geleverd krijgt (kosten: samen 6,5 miljoen gulden), neemt er waarschijnlijk ook een televisie-systeem bij.

Neerstorten op commando

(Van een bijzondere medewerker)

De PH-TCB, een oude maar onverwoestbare Dakota, vliegt al sinds jaar en dag, met de onverstoorbare regelmaat eigen aan het „werkpaard van de luchtvaart", in dienst van de „Kroonduif" zijn rondjes boven Nieuw-Guinea. Een jaar of tien geleden, toen de machine nog een vertrouwde verschijning was op Schiphol, was de PH-TCB ook al oud. Zó oud zelfs, dat de K.L.M. een handige jongen toestemming gaf er een beetje aan te prutsen. Met behulp van wat touwtjes en ijzerdraad maakte hij er een instructievliegtuig voor boordwerktuigkundigen van. De B.W.K.'s oefenden er in op de grond. Zonder dat de motoren werkelijk in actie kwamen bedienden zij de diverse knoppen en handels als tijdens een normale vlucht. En onderwijl trok de instructeur met veel vingervlugheid aan de touwtjes, waardoor op het instrumentenpaneel de naalden en wijzertjes in beweging kwamen, weliswaar wat beverig, maar overigens net als tijdens een echte vlucht. Ondanks de primitieve middelen werd op die manier de werkelijkheid zoveel mogelijk benaderd. Eén touwtje, dat de instructeur zo voor het grijpen had liggen, werd gelukkig slechts zelden benut. Daar trok hij pas aan als de boordwerktuigkundige tijdens de „vlucht" een werkelijk ernstige fout maakte, die in de lucht kwalijke gevolgen zou kunnen hebben. De instructeur gaf dan een korte maar venijnige ruk, waardoor de stoel van de geschrokken B.W.K.-er met een harde plof op de grond van de cockpit belandde. Volgens de regels van de regie moest de instructeur dan slechts met een grafstem verklaren: „Je bent neergestort. Je hebt die en die fout gemaakt." Het gebeurde echter nog wel eens dat een paar krachttermen die opmerking vergezelden, hetgeen dan aan de opwinding van de „vlucht" te wijten was.

In de moderne luchtvaart kent men nog steeds instructie-vliegtuigen. Dat zijn echter geen bejaarde toestellen meer en de handige jongen met zijn touwtjes en ijzerdraad komt er niet meer aan te pas. Tegenwoordig maken de luchtvaartmaatschappijen gebruik van speciaal voor dat doel ontworpen en gebouwde vluchtnabootsers, die vrijwel overeenkomen met het voorste deel van een vliegtuig, de cockpit dus. Van binnen en van buiten ziet zo'n vluchtnabootser er precies zo uit als een echt vliegtuig, alleen de passagierscabine, de staart, de vleugels en het onderstel ontbreken. Het toestel staat stevig verankerd in de vloer van een instructielokaal en het komt nooit van de grond.

Als ge er eenmaal in zit, op de plaats van de gezagvoerder, de tweede piloot, de derde piloot-navigator of de boordwerktuigkundige, zoudt ge evenwel nauwelijks verbaasd zijn als de vluchtnabootser toch het luchtruim koos. Het gehele instrumentarium en de verdere inrichting van het toestel is namelijk tot in de kleinste onderdelen volkomen gelijk aan het vliegtuigtype, waar het een getrouwe copie van is. De gezagvoerder neemt op de gebruikelijke wijze via de radio contact op met de toren. Hij krijgt de normale gegevens door en tenslotte vergunning om op te stijgen.

Als de motoren worden gestart klinkt buiten de romp van het toestel inderdaad het langzaam aanzwellende motorgeronk of — als het een nagebootst straalverkeersvliegtuig betreft — het geloei van de straalmotoren, compleet met de zich wijzigende geluidssterkte en toonhoogte, zoals de bemanning dat in een echt vliegtuig gewend is. Op hetzelfde moment komen op de verschillende instrumenten-panelen de naalden en wijzertjes in beweging en flitsen de controlelampjes aan en uit. De bemanning kan op de gebruikelijke wijze het toerental van de motoren aflezen en temperaturen, oliedruk en brandstofvoorraad controleren. Tijdens de start komen tenslotte ook hoogte- en snelheidsmeters in actie.

Op deze manier kan men op de grond op volkomen realistische wijze een vlucht nabootsen. Elke denkbeeldige beweging van het vliegtuig bij start, landing en in de lucht wordt via het instrumenten-paneel en met behulp van geluidseffecten zeer suggestief tot uitdrukking gebracht. In de modernste vluchtnabootsers wordt zelfs de temperatuur binnen en buiten de cockpit en de vochtigheidstoestand van de lucht geïmiteerd. Men kan de bemanning in ruw weer en zware regenbuien laten belanden en in onweer, waarbij de bliksem niet van de lucht is.

Meestal is een reis in de vluchtnabootser zwaarder dan een normale vlucht, omdat de instructeur, die achter in de cockpit troont, via een indrukwekkend instrumentenbord de bemanning op alle denkbare storingen en defecten kan tracteren. Hij haalt een knopje over en terwijl het net zo lekker ging flitst daar opeens een alarmerend rood lampje aan. Brand in motor 2! En onmiddellijk is de bemanning druk in de weer met de serie handelingen, die zijn voorgeschreven om in zo'n geval het gevaar te bezweren.

Zo kan de instructeur de motor laten uitvallen, het onderstel niet uit laten komen, de propeller dol laten draaien, het hydraulisch systeem laten weigeren, op elke denkbare plek in het vliegtuig brand stichten en iedere andere panne veroorzaken, die hem maar te binnen schiet. Hij haalt simpelweg een knopje over en de bemanningsleden moeten verder maar zien hoe ze het klaren. Heeft de instructeur geen al te beste bui dan wordt zo'n vluchtnabootser een modern martelwerktuig, dat storingen aan de lopende band produceert.

Het beruchte touwtje, dat in de oude PH-TCB de boordwerktuigkundige met stoel en al tegen de grond deed tuimelen, is in gemoderniseerde vorm ook in de vluchtnabootser aanwezig. Het is wat meer beschaafd, maar het effect is er niet minder om. Op Schiphol, waar de K.L.M. twee vluchtnabootsers van het type Viscount en DC-7C heeft staan, hebben we bij een „vlucht" met de „Droge Zee" — zoals de DC-7C-vluchtnabootser niet zonder gevoel voor humor gedoopt is — het niet mis te verstane alarmerende effect van het moderne „touwtje", we mogen wel zeggen aan den lijve, ondergaan.

De „vlucht" was plezierig verlopen tot de gezagvoerder — ongetwijfeld om ons ook met dit aspect van de vluchtnabootser te laten kennismaken — een verkeerde landingsmanoeuvre maakte. Onmiddellijk daarop werd het sonore motorgeronk overstemd door een schurend geluid, gevolgd door een oorverdovend lawaai. We waren in de landing „neergestort" en terwijl wij nog bezig waren van de schrik te bekomen, zagen we de bemanning snel maar met zelfverzekerde kalmte de noodmaatregelen treffen, die bij een „crash" zijn vereist.

Link Aviation, de Amerikaanse fabriek die zich heeft gespecialiseerd in het ontwerpen en bouwen van vluchtnabootsers, heeft de entree van het straalvliegtuig in de burgerluchtvaart niet ongemerkt voorbij willen laten gaan. Aan de toch reeds zeer omvangrijke en kostbare apparatuur heeft hij een nieuw snufje toegevoegd, dat weliswaar bijzonder veel ruimte inneemt en bijna 500.000 gulden kost, maar dat het realisme tijdens de „vlucht" aanzienlijk verhoogt.

Voor de Douglas-fabrieken heeft de firma Link een vluchtnabootser van het type DC-8 ontworpen, de „Jet Joe", waarbij met behulp van televisie op een scherm vóór de cockpit een beeld wordt geprojecteerd, zoals de bemanning dat tijdens een werkelijke vlucht ook ziet. Het klinkt ongelofelijk, maar het beeld op het scherm past zich automatisch en volkomen natuurgetrouw aan bij de „bewegingen" van het vliegtuig. Vliegt de bemanning, om een voorbeeld te noemen, bij de nadering van Schiphol op een hoogte van 3.000 meter over Amsterdam, dan zien de gezagvoerder en de tweede piloot ook het panorama van de Nederlandse hoofdstad voor zich liggen, zoals zich dat op 3.000 meter aan hen zou ontplooien, gezien van het punt waar zij zich op dat moment theoretisch bevinden.

Komen zij een tweede keer op een hoogte van 1500 meter over, dan zullen ze het vertrouwde silhouet van het Centraal Station, het paleis op de Dam, het Vondelpark en het Stadion aanmerkelijk duidelijk waarnemen. Zo komen tenslotte ook Schiphol en de startbaan via het scherm op hen afstormen. Zitten ze naast de baan, dan zien ze dat ook, en sturen ze een beetje bij, dan komt de veilige landingsbaan tenslotte recht voor de cockpitneus te zitten. Bij nachtvluchten is het landschap verduisterd.

(Vervolg elders in dit nummer)

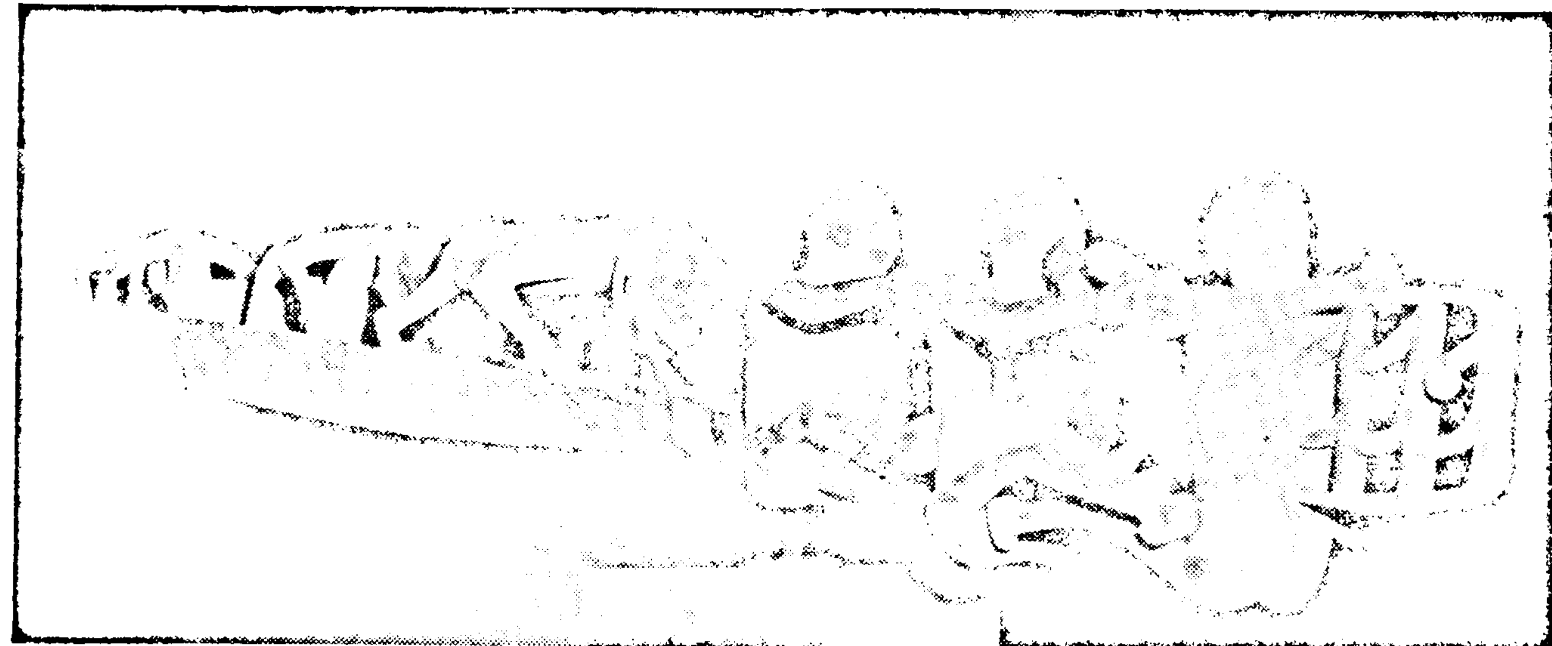
ERIC DE NOORMAN — Het land der witte mannen

68—42 Nadat Eric eerst eens goed heeft rondgekeken, waagt hij het, het luik geheel te openen en uit de gang te komen. Er is nergens onraad te bespeuren en Eric wenkt, dat de anderen ook de vluchtgang kunnen verlaten. „Het zal nog wel even duren, voor ze er allemaal een voor een uit zijn", zegt hij tot Svein. „Intussen kunnen wij eens gaan zien, hoever we hiervan de burcht af zijn." Al spoedig ontdekken zij de nederzetting en het blijkt dat de aanvallers zich niet onbetuigd hebben gelaten. Alles is verwoest, zelfs de hechte toren, die terwijl Eric en Svein staan te kijken, juist ineen stort. „Nu", mompelt Svein, „die roodhuidige knapen hadden bepaald niet veel op met Conall en zijn witte mannen en ze houden niet van half werk ook". De beide mannen keren terug om zich weer bij de anderen te voegen. Dan zien ze een krijger van hun troep, die ademloos komt aanrennen, op een afstand gevolgd door Cendrach. „Ze zitten achter ons aan", hijgt de man, zodra hij dicht genoeg bij hem is. „Ze hebben de vluchtgang gevonden en onze mensen zijn er nog niet allemaal uit".

Verdwijnende culturen langs de kusten

Expeditie Groenevelt speurt door Nieuw-Guinea

Een pronkstuk uit de collectie: een geestenprauw uit Asmat, zuidwest Nieuw-Guinea.

Inheemse kunst naar Nederlandse musea

(Van een bijzondere medewerker)

Een vijf of zes weken arriveerde in het Rotterdams Museum voor Land- en Volkenkunde een grote kist uit Nieuw-Guinea. Het kost de conservator van het museum, dr. Victor Jansen, altijd moeite om met uitpakken te wachten op de douane, want dergelijke transporten betekenen doorgaans een aanwinst van uniek gehalte. De afzender is de heer C.M.A. Groenevelt, een man die bekend is om zijn ethnologische exploraties op dit eiland en die destijds is aangezocht om voor drie Nederlandse musea, namelijk het Instituut voor de Tropen in Amsterdam, het Leids Volkenkundig Museum en het Museum in Rotterdam, op expeditie te gaan. Het was zijn taak om zoveel mogelijk producten van inheemse kunst te verzamelen en op te sturen. Nu, na enkele jaren, blijkt, dat de specimina van de oorspronkelijke Papoease kunstvaardigheid steeds moeilijker te achterhalen zijn. In zijn speurtocht naar gegevens moet Groenevelt meer dan eens constateren, dat bepaalde inheemse gebruiksvoorwerpen definitief zijn uitgestorven en vervangen door modern materiaal. De oude culturen verdwijnen, vooral aan de kust, en daarin is de voornaamste reden gelegen, waarom dr. Jansen de uiterste pogingen in het werk stelt om van alles wat er nog rest aan primitieve Papoease attributen een enkel exemplaar in zijn museum tegen definitieve vernietiging te behoeden. De ethnologische kennis omtrent tal van stammen op Nieuw-Guinea vertoont nog tal van hiaten en van de gelegenheid om deze op te vullen dient snel geprofiteerd te worden voor het te laat is. Sedert mei van het vorig jaar verzamelt de expeditie Groenevelt uitsluitend voor het Rotterdams Museum.

Hoewel Nieuw-Guinea ten westen van de 141-ste meridiaan toch reeds in 1824 in Nederlands bezit kwam, zijn er nog gebieden en volksstammen, die rustig met blanke plekken op de kaart kunnen worden aangeduid. Uiteraard kunnen we met grote zekerheid aannemen, dat deze volksgroepen nog in de barbarij van het stenen tijdperk vertoeven, maar gegevens kwamen ons tot dusverre vrijwel niet in handen. Chronisch gebrek aan kapitaal en mensen is ook nu nog de voornaamste oorzaak dat duizenden vertegenwoordigers van Nieuw-Guinea's oerbevolking, geïsoleerd levend in het binnenland en de bergketens, nog volmaakt onberoerd zijn gebleven door de westerse cultuur.

Intussen neemt het contact tussen de Papoea en de blanke in sommige gebieden van Nieuw-Guinea, vooral aan de Noordkust rondom Hollandia en in het zuiden, steeds toe, hetgeen er toe leidt, dat vele inheemse culturen verdwijnen en daarmee het materiaal dat deze mensen sinds mensenheugenis vertrouwd was. Bij sommige stammen is de houten nap nog een algemeen gebruiksvoorwerp, in andere streken kookt men zijn potje al jaren in aluminium pannen. Een nadere kennismaking met de westerlingen doet de locale folklore steeds meer ineenschrompelen, berooft ceremoniën van hun inhoud, sacrale handelingen van hun betekenis en vaagt tenslotte de laatste sporen weg van een cultuur die eeuwenlang stand heeft gehouden.

Sommige Papoea's die beginnen te beseffen welke waarde de blanken hechten aan hun inheemse voorwerpen, ontplooien grote commerciële begaafdheden of maken de gevraagde zaken in voorraad, hetgeen uiteraard niet de bedoeling is. Overigens schijnt de heer Groenevelt een goede neus te hebben bij het opsporen van werkelijk authentieke zaken, want de transporten die in Nederland arriveren bevatten altijd zeer bruikbaar materiaal.

Zijn eerste expeditie begon hij in 1952. De basis was Hollandia, waar zijn vrouw soms achterbleef om alle correspondentie te verzorgen, maar soms ook trok ze met hem mee. De omgeving van het Sentanimeer bleek een dankbaar operatieterrein en ook hier moest een jacht tegen de tijd worden ingezet, want de Papoea's verkeerden reeds in een vrij regelmatig contact met de blanken en de oude cultuur was dientengevolge danig aan het wankelen gebracht. Hun levenswijze veranderde en in de versieringsmotieven slopen vreemde invloeden die een westerse koop is introduceerden. Amsterdam, Rotterdam en Leiden werden van overvloedig materiaal voorzien, zoals trommen, hoorns, pijlen en maskers. Van het begin af toonde het Instituut voor de Tropen een uitgesproken belangstelling voor werkelijke kunstvoorwerpen en in het algemeen aesthetisch zo verzorgd mogelijke zaken, terwijl het dr. Jansen meer begonnen was om een globaal beeld te verkrijgen van de culturen op Nieuw-Guinea. Rotterdam was in 1953 mee gaan spelen.

Groenevelt's tweede tournee door Nieuw Guinea begon in 1957 en sedert mei van het vorig jaar is hij alleen nog op reis ten behoeve van het Rotterdams Museum voor Land en Volkenkunde. Nog steeds is het Sentanimeer, waar vele inheemsen in paalwoningen leven, een bron van interessante vondsten, speciaal voor Rotterdam, waar men immers vooral belang stelt in alles wat voor de paalde culturen representatief is. Onlangs arriveerde in de Maasstad een prauw van ruim 13 meter lengte, die in gebruik is geweest bij vrouwen op het Sentanimeer. Dit authentieke Papoeavaartuig is het grootste, waarmee tot nu toe ooit een museum verrijkt is, en dr. Jansen vertelt met voldoening, dat een nog grotere prauw uit Nieuw-Guinea over enkele maanden in Rotterdam wordt verwacht. De boot, die overal met houtsnijwerk is versierd, heeft in het veel te klein geworden gebouw nog geen plaats kunnen vinden en is zolang in een botenhuis opgeslagen.

Recente vondst van de expeditie Groenevelt: een zogenaamd Jipaë-masker uit het Asmatgebied. Deze rituele vermommingen zijn steeds moeilijker te verkrijgen.

Intussen verplaatst de heer Groenevelt langzamerhand zijn operatieterrein naar het zuiden en zuidwesten van Nieuw-Guinea, aangezien de autochtone bevolking rondom Hollandia steeds minder heeft te bieden en hij wil voorkomen dat ook in andere gebieden inheemse gebruiksvoorwerpen, als materiële uitdrukkingsmiddelen van hun zeden en gewoonten, voor immer verloren gaan. Bij zijn pogingen ondervindt hij veel steun van missionarissen, die hem onderdak verlenen en met de transacties terzijde staan. Hoe zelfs paters die jarenlang met inboorlingen omgaan zich in hen kunnen vergissen, blijkt wel uit het voorval met een missionaris, die beweerde, dat zijn stam bepaalde schilden, waar de heer Groenevelt naar zocht, niet meer bezat. De ethnograaf ging niettemin tot onderhandelingen over en keerde, tot grote verbazing van de pater, met drie fraaie schilden terug naar zijn basis.

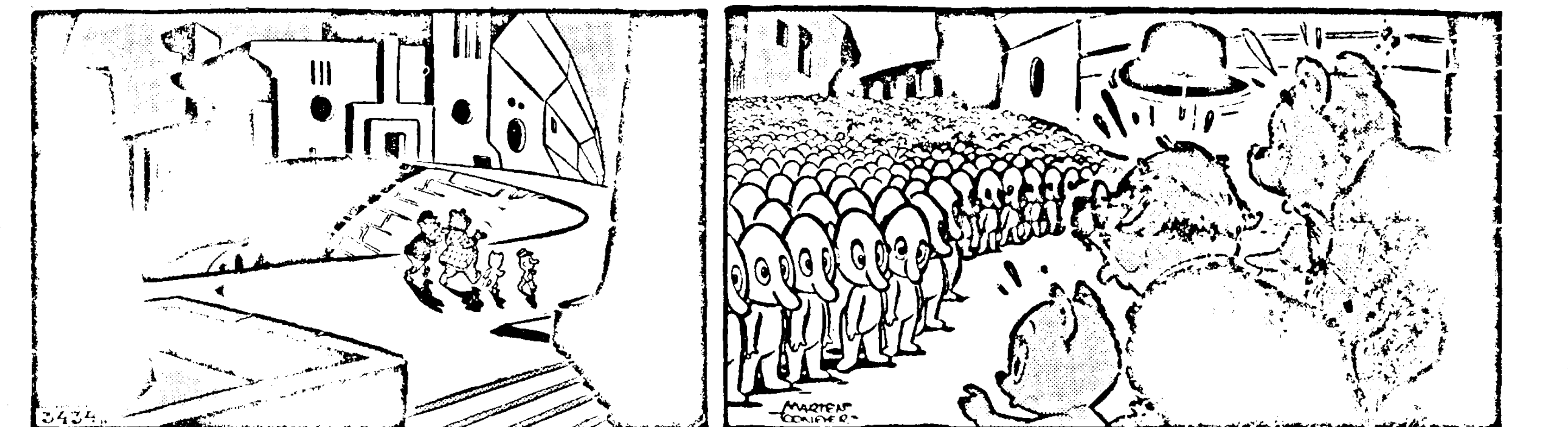
Het Asmatgebied in zuidwest Nieuw-Guinea is in ethnologisch opzicht een bijzonder rijke vindplaats. Vooral het Instituut voor de Tropen bewaart een ongemeen mooie collectie voorwerpen uit deze streken, hoewel er over de Asmatpapoea's eigenlijk nog weinig bekend is. De expeditie Groenevelt, die Amsterdam ook voor 'n deel van dit materiaal voorzien heeft, zendt nu regelmatig inheemse producten van de Asmat naar het Rotterdams Museum op, dat daarmee een minstens even waardige verzameling belooft te krijgen. Een belangrijke plaats in het leven der Asmatpapoea's nemen de zogenaamde Bisjpalen in, symbolen der vruchtbaarheid, die soms dienen om verwanten van personen, die door koppensnellers om het leven zijn gebracht, tot wraak aan te sporen, soms om triomf te uiten over gewroken smaad. Na gebruik worden deze palen, die meestal uitbundig met mensfiguren zijn versierd, in de sagobossen weggeworpen, waar zij verder snel verrotten. Het is de expeditie Groenevelt gelukt diverse exemplaren gaaf in de wacht te slepen, maar ook het ritueel der Bisjpalen wordt zeldzamer.

De degeneratie der inheemse culturen zet vooral door langs de kusten. In de binnenlanden, die moeilijk toegankelijk zijn en waar de stammen een vijandiger houding jegens indringers aannemen, ligt voor ethnologen vermoedelijk nog een weelderig operatieterrein. Deze lieden doen er altijd goed aan de opmars der Westerse beschaving enkele schreden vooruit te blijven om de inheems kunst tijdig te kunnen conserveren. Wellicht is het de expeditie die begin april naar Nieuw-Guinea vertrekt om het Sterrengebergte te verkennen en die de grootste wetenschappelijke onderneming moet worden die ooit uit Nederland naar het land der Papoea's is afgevaardigd, beschoren iets meer van de nog verborgen mysteries in de binnenlanden aan het licht te brengen. Dr. Jansen intussen heeft hoop, dat zijn museum over enkele jaren voor wat grote gebieden van Nieuw-Guinea betreft een collectie van wereldformaat zal herbergen, mits de gemeentelijke budgetten de expeditie Groenevelt niet te zeer kortwieken.

Een fraai bewerkte trom uit het Asmatgebied, in het bezit van het Rotterdams Museum voor Land- en Volkenkunde. Dit museum heeft al enkele tientallen van deze trommen ontvangen.

Ir. dr. F. Q. den Hollander, president-directeur van de Nederlandse Spoorwegen nam onlangs in het administratiegebouw te Utrecht afscheid van de Pers.

TOM POES EN DE KWANTEN

3434 „U praat onzin, meneer Dorknoper", sprak heer Ollie scherp. „Hier in Goosting is alles anders. Hier gebeurt niet de wil van het volk; want hier is geen volk. Dat is nu juist het aardige van deze streek. Hier is de wil van een heer nog wet. Kom mee, Tom Poes, we gaan eens verder".

Hij schreed met ferme pas heen; voorafgegaan door het gidsje, dat ongerust de twist gevolgd had. Tom Poes volgde, na enig aarzelen, zodat de beambte alleen over bleef.

Maar dat zinde deze laatste in het geheel niet. In de eerste plaats wist hij nog steeds de bushalte niet en in de tweede plaats voelde hij, dat hij heer Ollie's misvatting recht moest zetten.

„Wat u daar zegt, kan niet!" zo riep hij uit terwijl hij snel het groepje inhaalde. „Kijkt u maar naar deze propere, vooruitstrevende stad. Werp eens een blik op dit moderne, zindelijke gebouw; een belastingkantoor wed ik! Hier moet een nijvere bevolking zijn. Als hier de wil van een heer wet was, zou daar niet zo'n fraai belastingkantoor staan".

„Zoals u wilt", prevelde de gids zuchtend. „Een bevolking; ook goed! Waar men tegenwoordig al geen schik in heeft! Maar het is mij om het even".

Het gezelschapje had inmiddels een hoek van de straat bereikt. Nu stond het plotseling voor een onafzienbare menigte kleine, witte figuurtjes, die hen zwijgend aanstaarde.

„Ziet u wel?! Een bevolking!" riep de heer Dorknoper zegevierend uit. Doch toen schrok hij een weinig.

„Het zijn...... hm...... het zijn allemaal kwanten!" voegde hij er wat teleurgesteld aan toe.

Weer 5 Chinezen onwettig tot bisschop gewijd

Twee bisschoppen voor de rechter

Volgens berichten in het communistische blad Sin Hunan Pao zijn wederom vijf priesters — onrechtmatig — tot bisschop gewijd in de kathedraal van Changsha, aldus meldt het KNP. De wijdingen zouden geschied zijn tijdens een protestbijeenkomst van de Patriottische Vereniging van Katholieken tegen de encycliek over China van Pius XII Ad Apostolorum Principis. Als data voor deze protestbijeenkomst noemt het blad 22 tot 26 oktober van het vorige jaar.

Sin Hunan Pao geeft een uitvoerige beschrijving zowel van de protestbijeenkomst als van de onwettige bisschopsconsecraties. Het noemt niet de naam van de consecrator doch bepaalt zich er toe te vermelden, dat de aartsbisschop van Moekden mgr. P'i Shu-shih, Abt Pang Chow-hung, bisschop Li Tao-nan van Puchi en bisschop Tung Kwang-tsing van Hankow aanwezig waren. De namen van de priesters die de bisschopswijding hebben ontvangen luiden: Hiong Teh-Lien, Yang Kao-chien, Kuo Tse-chien, Ly Chen-lin en Ly Shu-jen, respectievelijk bestemd voor het aartsbisdom Chang-sha, de bisdommen Changteh en Hengyang en de apostolische prefecturen Lihsien (Lichow) en Yoyang (Hengchow).

Van de genoemde bisschoppen heeft mgr. P'i Shu-shih, aartsbisschop van Moekden, reeds op 1 juni 1958 vier priesters op onwettige wijze tot bisschop gewijd. Bisschop Li Tao-nan van Puchi opende de serie van onwettige bisschopsconsecraties vorig jaar 13 april met 2 priesters. De derde genoemde bisschop Tung Kwang-tsing was een van deze twee priesters.

Van de gebieden, waarover de vijf priesters thans hun onwettige jurisdictie zullen uitoefenen, zijn er vier van hun bisschop beroofd door uitwijzing. Van het bisdom Hengyang (Hengchow) echter is de Chinese mgr. Wan Tsu-chang de bisschop.

Het Pauselijk Jaarboek 1958 vermeldt hem nog als residerend bisschop. Volgens latere berichten, die nog niet bevestigd konden worden, is hij of gevangen of ziek.

Een communistisch dagblad uit Binnen-Mongolië meldt, dat tien katholieken en drie protestanten uit dit gebied gearresteerd en veroordeeld zijn wegens samenzwering tegen de communistische regering van China. Het blad noemt als leiders van deze samenzwering Li Tsung-che en Wang Hsi-hsien.

Beiden zouden de topfiguren zijn in een revolutionaire groep van katholieken. Ofschoon geen absolute zekerheid mogelijk, menen deskundigen op het terrein van de Chinese binnenlandse gebeurtenissen, dat het twee Chinese bisschoppen betreft. Wegens de grote verschillen in de Chinese schrijfwijze menen zij metmet grote stelligheid, dat Li Tsung-che dezelfde is als de 54-jarige mgr. P. Ly Hsuan-te, bisschop van Yenan in Binnen-Mongolië, en dat Wang Hsi-hsien niemand anders is dan de 48-jarige mgr. F. Wang, aartsbisschop van Suiyuan eveneens Noord-West Centraal China. Beiden zijn veroordeeld tot respectievelijk 20 en 15 jaar gevangenisstraf. Het blad noemt verder geen namen dan die van deze 2 veroordeelden. Het proces zou 18 oktober van het vorige jaar zijn gevoerd. De straffen van de andere veroordeelden worden evenmin vermeld.

PERON toch nog in Santo Domingo?

Ciudad Trujillo. — De particuliere secretaris van ex-president Peron heeft medegedeeld dat Peron, die volgens lopende geruchten de Dominicaanse republiek zou hebben verlaten, op het ogenblik in een plaats op tien km afstand van Ciudad Trujillo verblijft. Volgens de secretaris wil Peron in een rustige omgeving de laatste hand leggen aan plannen tot reorganisatie van de Peronistische Partij in Argentinië en nieuwe richtlijnen opstellen voor zijn aanhangers.

De secretaris gaf de mogelijkheid toe dat Peron op een later tijdstip de Dominicaanse Republiek zou kunnen verlaten met onbekende bestemming.

VOEDSELBEDERF

(Van een medische medewerker)

Het conserveren van levensmiddelen wordt door de mens al vele eeuwen toegepast. In de oogsttijd leerde men te bewaren voor de wintermaanden en in tijden van overvloed moest worden gezorgd voor tijden van schaarste. Eerst kon men alleen die levensmiddelen bewaren welke zonder hulpmiddel goed houdbaar bleken. De primitieve mens in de oudheid zal al begrepen hebben, dat vocht en warmte met vereende krachten het bederf in de hand werken. U zult aanstonds begrijpen, waarom de combinatie van deze factoren zo ongunstig is voor de provisiekast.

Maar goed, droog en koel bleken o.a. graankorrels lang houdbaar en al gauw zal de mens in de oudheid ontdekt hebben, dat ook sommige vruchten geconserveerd konden worden door ze te drogen. Vervolgens heeft hij ontdekt dat vlees, het meest bederfelijke voedsel, langer goed blijft door het te drogen en voorts, dat dit dierlijk voedsel gerookt en/of gezouten zeer lang voor bederf bewaard blijft. Ook de conserverende werking van suiker is reeds lang bekend. En daarbij is het gedurende lange tijd gebleven.

Als zo vaak heeft de oorlogsgod Mars 's mensen vernuft geprikkeld. Grote legeraanvoerders hebben van oudsher begrepen, dat goede voeding voor de soldaten evenveel waard is als een goede wapenrusting. Zonder overdrijving kunnen wij zeggen dat in de meeste oorlogen voor de 20e eeuw meer soldaten ten offer zijn gevallen aan ziekten, met name pest, dysenterie, cholera, typhus, vlektyphus en ondervoeding dan aan oorlogsverwondingen.

Ook Napoleon heeft dit meer dan eens ervaren. Hij liet chirurgen met de legers meetrekken en stimuleerde het onderzoek naar het verduurzamen van voedsel. Een Franse arts, **Apert**, heeft in de Napoleontische tijd voor het eerst voedsel in blik geconserveerd, een enorme vooruitgang.

Alle conserveer- respectievelijk inmaakmethoden waren echter nog proefondervindelijk, zonder dat men de diepere zin ervan begreep. Eerst in de tweede helft van de vorige eeuw heeft **Louis Pasteur** — alweer een Fransman — micro-organismen: bacteriën en schimmels, als de bederver van het voedsel aangewezen en kon de strijd tegen het voedselbederf rationeel worden aangepakt. Niet de strijd tegen bacteriën zonder meer, want zonder bacteriën is geen leven op aarde mogelijk! Merkwaardig genoeg zijn de meeste bacteriën die voedingsmiddelen bederven in andere opzichten onschadelijk en soms zelfs nuttig of gewenst. Voorbeelden te over.

Het heeft lang geduurd voor men bacteriën en schimmels als verwekkers van bederf had ontdekt. Maar er zijn ook nuttige bacteriën!

Azijn kan syntetisch bereid worden, maar is dan minder geurig dan de natuurlijke azijn die o.a. uit wijn bereid wordt. Syntetische wijn of bier? Om te gruwen van het idee alleen. Een bordje yoghurt is zonder bacteriën onbestaanbaar. Het kostelijke volksvoedsel kaas zou zonder bacteriegroei aanmerkelijk minder smakelijk zijn. Dit geldt voor onze Hollandse kaassoorten evenzeer als voor de buitenlandse kaassoorten, waar de schimmelgroei met het blote oog waarneembaar is. Wist U dat camembert en roquefort hun heerlijke aroma danken aan een naast familielid van de penicilline, welks aftreksel wij dankbaar toepassen in de strijd tegen schadelijke bacteriën.

De melkzuurbacteriën spelen een rol bij verschillende voedselveredelingsprocessen maar kunnen ook hinderlijk zijn. Een van de familieleden (bacillus Bulgaricus) gebruiken wij bij de yoghurtbereiding, bij het bewaren van gewone melk is hun spel echter ongewenst. Overigens zijn deze dan vaak niet eens de hoofdschuldigen, maar rottingsbacteriën. U hebt het ongetwijfeld wel eens ervaren als 's zomers de melk zonder dat zij zuur was een onaangename rottingsgeur verspreidde. Deze rottingsbacteriën groeien als alle bacteriën graag in een warme omgeving maar zijn bovendien zeer gesteld op licht. In het donker groeien zij minder goed. Bewaar Uw melk derhalve niet alleen koel maar ook donker. Om dezelfde reden wordt de melkhandelaar er van hogerhand op gewezen de melk vooral ook donker te bewaren en te vervoeren en de kratten met flessen niet urenlang onafgedekt in het volle licht te laten staan. Een enkele vooruitstrevende melkfabriek heeft enige jaren geleden kartonnen hoezen bij de flessen verstrekt. Het schijnt jammer genoeg geen succes te zijn geworden, want ik heb ze later niet meer gezien. Het publiek was er blijkbaar nog niet rijp voor.

Bij het verduurzamen van levensmiddelen gaat het er dus om de ongewenste micro-organismen de pas af te snijden (ik schrijf met opzet niet: schadelijke, omdat sommige ook wel eens nuttig kunnen zijn).

WIE ADVERTEERT — EEN MOORD!

door AGATHA CHRISTIE

42

„Ik ben heus niet zo dom als ik wel lijk," ging juffrouw Bunner in grote eenvoud voort, „ik merk best wanneer Letty de dupe dreigt te worden van haar goede hart. Je hebt van die mensen...... namen noem ik niet...... die zo gauw ergens misbruik van maken. Die lieve juffrouw Blacklock is soms wel eens al te goed van vertrouwen, weet u."

Juffrouw Marple schudde het hoofd. „Dat is glad verkeerd."

„Dat is het. U en ik, juffrouw Marple, weten wat er in de wereld te koop is."

Juffrouw Marple dacht bij zichzelf, dat de gewezen secretaresse van een man met de reputatie van Goedler ook wel zou weten wat er alzo te koop was. Maar waarschijnlijk bedoelde juffrouw Bunner, dat Letty altijd in te goeden doen had verkeerd, om bij ervaring te weten, wat er in de menselijke ziel voor boze machten schuilden.

„Die Patrick!" riep juffrouw Bunner opeens met een heftigheid, dat juffrouw Marple er van opschrikte. „Twee keer weet ik zeker, dat hij geld van haar heeft weten los te krijgen! Omdat, zoals hij zei, hij zo dik in de beer was geraakt. Zij is véél te goed...... Toen ik er wat van zei, gaf ze alleen maar ten antwoord. „De jongen is in zijn jonge jaren, Dora. Dat is de tijd dat je wel eens pierewaait."

„Dat is inderdaad maar al te waar," stemde juffrouw Marple in. „En het is zo'n verbazend knappe jongen ook."

„Ja, dat weet hij zelf maar al te goed. Hij neemt iedereen er graag tussen. En heeft natuurlijk aan elke vinger een meisje!" Juffrouw Bunner zuchtte eens. „Ik ben in zijn ogen alleen een object voor grapjes. Hij snapt niet dat je de gevoelens van anderen moeten weten te ontzien."

„De jeugd van tegenwoordig is ook werkelijk heel onverschillig," was juffrouw Marple van oordeel.

Met een hoogst geheimzinnig gebaar boog juffrouw Bunner zich nu tot haar: „Spreek er vooral met niemand over, wat ik u vragen mag. Maar ik geloof al mijn leven, dat hij op de een of andere manier betrokken was bij die ellendige geschiedenis van laatst. Ik geloof vast en zeker, dat hij die jonge Zwitser gekend heeft...... of anders Julia. Zoiets durf ik juffrouw Blacklock niet te zeggen, begrijpt u...... want hij is een neef van haar, tenminste een verre neef...... maar als die Zwitser bij ongeluk om het leven is gekomen, dan is Patrick toch zeker moreel aansprakelijk, vindt u ook niet? Als hij hem er toe heeft aangezet, bedoel ik. Ik ben er heus een beetje van streek door. Vooral om die drukte, die ze maken over die deur in de andere kamer. Die rechercheur zei toch maar, dat ze pas gesmeerd was. En nu zag ik toevallig......"

Hier zweeg ze opeens. Juffrouw Marple achtte het op z'n plaats tactvol op te merken: „Het is ook heel erg moeilijk voor u. Je wilt ook niet alles dadelijk aan de politie vertellen."

„Juist, dát is het!" riep Dora Bunner. „Ik lig er 's nachts eenvoudig wakker van...... want ik zag toevallig, moet u weten, hoe Patrick onlangs achter een heester in de tuin bezig was. Toen hield hij een veertje en een oliekannetje in z'n hand...... En hij leek me schuldbewust toen hij me zag en zei vlug. „Ik dacht bij mezelf: „hoe komt dat hier zo achter de struiken te staan?" Nu is hij een gladde vogel. Maar ik geloof beslist, dat hij van me schrok. En ik zeg maar, hoe kwam hij er bij zo achter de struiken te gaan zoeken? Maar ik heb natuurlijk niets gezegd!"

„Nee, nee, dat begrijp ik."

„Maar ik heb hem eens aangekeken, u weet wel hoe......"

Dora nam maar eens een hapje van haar cake. „Maar een paar dagen geleden hoorde ik hem zoiets geks tegen Julia zeggen. Ze hadden denk ik een beetje gekibbeld. Hij zei: „Als ik ook maar even wist, dat jij je met zoiets zou inlaten!" En toen zei Julia, die altijd zo kalm is: „Nou jongetje, wat dan nóg!" Maar toen trapte ik ongelukkigerwijs op die plank, die altijd zo kraakt en toen kregen ze mij in de gaten. „Zijn jullie aan het kibbelen?" vroeg ik toen zo vrolijk als ik maar kon. En toen antwoordde die gladde Patrick: „Ik waarschuwde Julia alleen maar dat ze niet op de zwarte markt moet gaan kopen!" Nou vertrouw ik die Patrick geen zier. En als u het mij vraagt, heeft hij op die bewuste avond met die lamp in de zitkamer geknoeid, zodat we plotseling in donker zaten. Want ik herinner me positief het herderinnetje, maar de volgende dag stond er de schaapherder......"

Ze bleef in haar woorden steken en kreeg een hoogrode kleur. Juffrouw Marple draaide zich om en zag juffrouw Blacklock achter zich staan, die juist moest zijn binnengekomen.

„Een kopje koffie en dan maar roddelen, hè?" vroeg juffrouw Blacklock met iets van zacht verwijt in de toon van haar stem. „Goedenmorgen, juffrouw Marple. Wat is het koud vanmorgen, vindt u ook niet?"

„We hadden het er juist over," antwoordde juffrouw Bunner, „dat je tegenwoordig geen raad meer meer weet met al die voorschriften...."

Andermaal ging de deur open en Dot Harmon kwam haastig binnen. „Hallo", riep ze, „nog niet te laat voor een kopje koffie?"

„Volstrekt niet, kom bij ons zitten, dan bestel ik er een," nodigde juffrouw Marple.

„Maar wij moeten naar huis," gaf juffrouw Blacklock te verstaan. „Ben jij helemaal klaar met je boodschappen, Bunny?" Haar toon was vriendelijk genoeg, maar er blonk nog stil verwijt in haar ogen.

„O, ja, ja, prachtig, Letty. Ik hoef alleen nog maar even bij de drogist een buisje aspirine en wat likdoornpleisters te halen."

Toen de deur achter beide dames was dichtgevallen, informeerde Dot: „Waar hebben jullie het over gehad?"

Juffrouw Marple antwoordde niet dadelijk. Eerst liet ze Dot haar bestelling brengen en zei toen: „Een familieband is toch een merkwaardig iets. Hij kan reuze sterk zijn. Herinner je je dat geval....? Ze beweerden, dat een man z'n vrouw vergiftigd had. Met een glas wijn. Maar toen legde zijn dochter op de terechtzitting de verklaring af, dat zij de helft van de wijn uit haar moeders glas had opgedronken...... daardoor kwam de hele verdenking tegen haar vader te vervallen. Ze beweren, dat ze sindsdien geen woord meer tegen haar vader heeft gezegd en hem ook niet meer zien wil. Natuurlijk, een vader is wat anders dan een hele verre neef.... maar tòch.... niemand ziet graag een van zijn familieleden aan de galg gebracht!"

(Wordt vervolgd)

Initiatief van Mgr. Holterman

Inwijding van Lourdesgrot vormde waardig slot van Jubeljaar

Oranjestad. — Onvergetelijk was de officiele sluiting gisteravond van de viering van het Lourdes-jaar op Aruba. Met een kaarsen-processie waarin vele honderden gelovigen als ware broeders en zusters ter bedevaart trokken en waarbij zich onderweg steeds meer mensen aansloten legde men openlijk getuigenis af van de dankbaarheid en liefde tot de H. Maagd en kwam er een waardig slot aan een periode van bijzondere en vaak massale manifestaties.

Voorafgegaan door Misdienaars, die het Kruis droegen, Monseigneur Holterman, Pastoors en kapelaans van de verschillende parochies, soeurs en frères, leden van het Legioen van Maria, padvindsters en gelovigen uit vele parochies trok de stoet, onderweg zingende en biddende op naar Seroe Pretoe, de plaats welke door Monseigneur zelf werd aangewezen als de meest geschikte voor een „Lourdesgrot".

Bij de grot verenigde men zich opnieuw in vurige gebeden en werden de beelden en de grot door Monseigneur gezegend. In een toespraak van hart tot hart merkte Monseigneur op, dat men niet dikwijls genoeg naar deze grot kan gaan om hier te bidden tot Maria en zodoende te pogen de liefde tot Maria te voeren tot een hoogte als de liefde, die God zelf voor Haar had.

Monseigneur besloot zijn toespraak met alle aanwezigen aan Maria toe te wijden.

Pasoor Erkamp van de St. Theresia-parochie voerde vervolgens het woord en zeide overgelukkig te zijn dat de plannen tot het inrichten van deze grot nu verwezenlijkt zijn. Zeer velen hebben meegewerkt en de dankbaarheid voor het helpen tot stand kwam is groot. Een bijzonder woord van dank wil de pastoor richten tot de heer Mani Geerman.

De voorzitter van het Lourdes-Jaar-comite. De Z. E. Pastoor van Baars, bedankte op zijn beurt allen die bij de vele manifestaties waaraan het afgelopen jaar rijk was, hielpen. Spreker denkt hierbij in het bijzonder aan de massale manifestatie in het Wilhelminastadion. Spreker stelt voor dat alle aanwezigen de resten van de kaarsen hier bij de grot laten, opdat men deze kan ontsteken, als men later opnieuw bij Maria troost en steun komt zoeken.

De plechtige inwijding van de grot werd besloten met het gemeenschappelijk zingen van de bekende Maria liederen. Gesterkt en dankbaar keerde men daarop huiswaarts.

Aruba is hiermee nog weer een bedevaartsoord rijker, dat getuigt van de grote devotie van ons volk.

Gripsholm naar Aruba

Oranjestad. — Voor de tweede maal is het de firma SEL Maduro & Sons, (Aruba) gelukt een groot cruise schip naar Aruba te trekken. Dit maal is het de bekende Gripsholm, dat op een van zijn toeristenreizen naar de Westindische wateren, Aruba in het vaarschema opnam.

De Gripsholm wordt hier op 11 januari 1960 verwacht. Een mooi succes.

Moge het door vele andere worden gevolgd.

Geen visum meer nodig voor MEXICO

Willemstad. — Blijkens een mededeling van het consulaat van Mexico hier ter stede hebben personen van Nederlandse nationaliteit die Mexico als toerist willen bezoeken mits zij met een Nederlands paspoort reizen geen visum meer nodig.

De vereiste van zg. toeristenkaart die bij het Mexicaans consulaat dient te worden afgehaald tegen betaling van NA*f* 5.75 blijft echter wel van kracht.

BOEIEND programma van TAN CRONE

Oranjestad. — Voor een aandachtig en na afloop dankbaar gehoor bracht de jeugdige Nederlandse pianiste Tan Crone een bijzonder boeiend programma van pianomuziek.

In het bijzonder valt haar programkeus te loven, waarop niet werd gestreefd naar goedkope suksessen en waarvan het ons bijzonder veel genoegen deed ook de Nederlandse komponist J. P. Sweelinck aan te treffen. Sweelinck behoort vanzelfsprekend tot de oudere komponisten, die wat stijl betreft, niet zo bijzonder meer aangrijpt in deze twintigste eeuw. Gezien zijn groot formaat en belangrijke invloed op de ontwikkeling van de muziek, is het daarom toch goed gezien van deze Nederlandse pianiste, om haar programma met zijn variaties op „Mein Junges Leben hat ein End" te openen.

Daarna hoorden wij voor de pauze nog First Partita in B flat major van J. Sebastiaan Bach, dat op zeer muzikale wijze door mej. Crone werd gebracht. Afgezien van een enkele misslag, die wij haar graag vergeven en die ook niet bijzonder hinderlijk was, bracht zij dit werk op knappe doorzichtige wijze. Grote technische paraatheid toonde Tan Crone ook bij de Sonate nr 7 in D. Opus 10 nr 30 van L. van Beethoven.

Het meest boeiend vonden wij Crone echter na de pauze in haar werken van Mendelssohn, Willem Pijper (met de sonatines, die een sterk Spaans element verraden en bitonaal werden geschreven). Een gave vertolking gaf Crone ook van Debussy's Clair de Lune. Buitengewoon fris en charmant vonden wij de derde Sonatine van Leon Orthel. Hier was Tan Crone op haar best.

Tot slot was er het Passepied van Hendrik Andriessen, een uiteraard klassiek aandoend werk, een oude dans in moderne klankvorm gegoten.

Het aangenaam verrast publiek vroeg en kreeg een tweetal toegiften en wel van Moussorgski en Scarlati.

Gistermorgen heeft de pianiste eveneens in de schouwburg nog een zeer druk bezocht jeugdkoncert gegeven voor de leerlingen van de hoogste klassen der Muloscholen.

Mej. Crone studeerde onder Nellie Wagenaar aan het Amsterdamse Conservatorium. Later in Parijs onder Nadia Boulanger. In de Verenigde Staten studeerde zij aan het New England conservatorium te Boston, met Rudolf Serkin, die algemeen wordt beschouwd als een der beste kontemporaire pianisten. Tan Crone verwierf bekendheid door haar optreden voor radio en televisie, zowel in de Verenigde Staten als in Europa. Momenteel is zij lerares aan het conservatorium van Boston.

Uit Politierapporten

Aanrijdingen

Oranjestad. — Op de hoofdweg ter hoogte van de Marinierskamp Savaneta vond een kettingaanrijding plaats tussen de wagens 2442, 3321, 3461 en 1789. De schade bedraagt f. 2.000,— totaal.

In de Mons. Niewindstraat reed de bestuurder van 6971 tegen een koraalmuur. Schade: aan auto f. 1.000,— en aan de muur f. 200,—.

Op heterdaad betrapt

Een bewoner van de Jan Steenstraat in San Nicolaas meldde dat een man zijn huis was binnengedrongen. De indringer, waarschijnlijk een dief, klom door het raam naar binnen, en werd door de bewoner vastgehouden totdat de politie kwam.

Vechtpartijen

Er werd assistentie gevraagd bij een bar, waar twist in een vechtpartij ontaardde. Het jeugdige slachtoffer werd naar zijn woning gebracht.

Een beschonken man, die de politie lastig viel, werd ingesloten. In de Arendstraat raakten 2 mannen slaags. Een van hen had te diep in het glaasje gekeken en werd ingesloten. Beiden kregen procesverbaal, wegens vechten op de openbare weg. Aan de Lagopoort verscheen een man met een opgezwollen linkeroog. Hij verklaarde door een Noorse zeeman te zijn geslagen. Dr. Dennert verleende eerste hulp.

Extra Filmprogramma met experimentele Films

Oranjestad. — Morgen, woensdag 4 februari, wordt door de Filmliga een extra vertoning gegeven van een aantal experimentele Amerikaanse films.

De bedoeling van de filmpjes is een poging van de makers om de uitdrukkingsmogelijkheden van het medium film te vernieuwen en te verdiepen. Twee van de filmpjes hebben een internationale vermaardheid verworven.

Het programma vermeldt: „A Thin Dime" van Bob Pike; „Undertow" van Larry Jordan; „Unglassed windows cast a terrible reflection" van Stan Brakhage; „Renunciation" van John Schmitz; „The Seahorse" van Art Clokey en „The Drum" van Richard Brummer en Allan de Forest.

De Filmliga houdt op 12 februari as. in het Cultureel Centrum een algemene ledenvergadering. Het bestuur stelt zich herkiesbaar. Verder kunnen staande de vergadering nog kandidaten worden gesteld. De Filmliga telt thans meer dan 400 leden.

Agenda Aruba

Kantoor Amigoe

Toricellistraat 16, tel: 1233. Dinsdag 2 Februari 1959.

BIOSCOPEN.

De Veer:

„El ultimo puente" om 8.30 uur met Maria Schell en Bernhard Wicki. (Duits met spaans tekst (alle leeft.)

Rialto:

„Hora y media de Balazos" om 8 uur met Resortes — Jose E. Moreno — Lucy Gonzalez. (18 jaar).

Principal:

„Amor se dice cantando" om 8 uur met Miguel Aceves Mejia — Julia Sansopal. (18 jaar).

Aurora:

„Gun Battle at Monterrey" om 7.30 met Sterling Hayden en Ted De Corsia. (18 jaar.

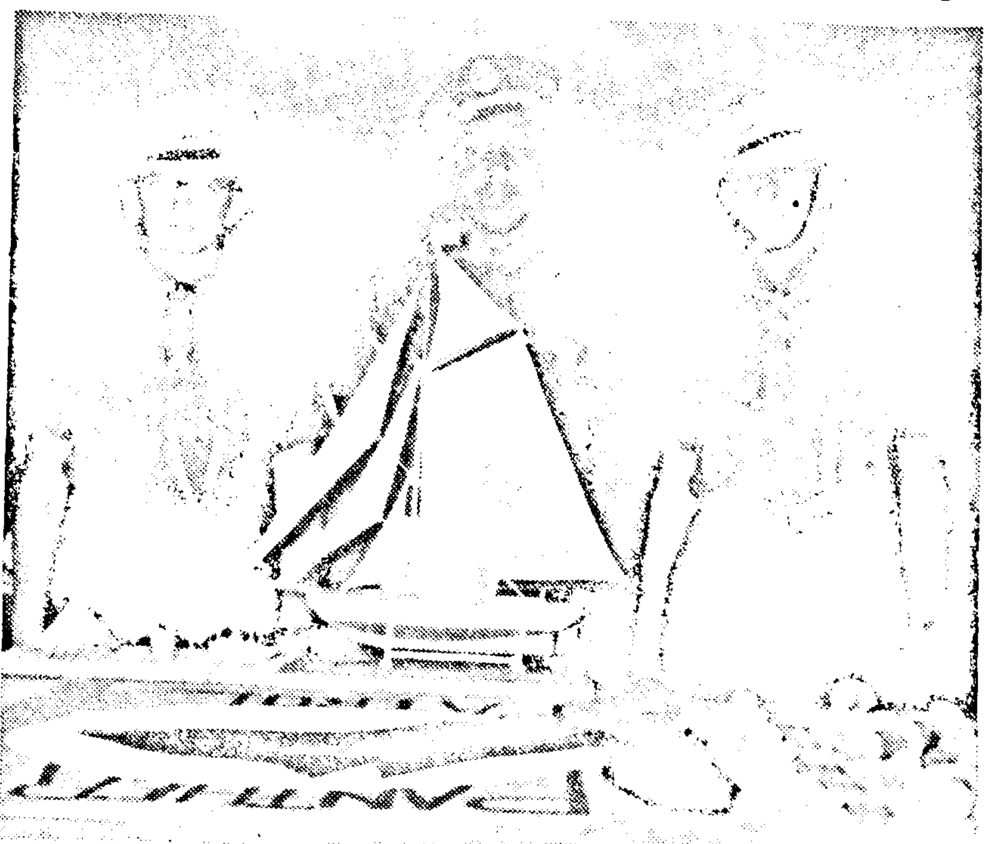
Savaneta

„Goubbiah". om 7.30 uur met Jean Marais, Delia Scala (Fr met Spaans tekst) (18 jaar.)

Botica's

O'stad. Botica Aruba tel: 1080 S. Nicolaas Botica Central tel: 5119.

HANDENARBEID - TENTOONSTELLING van PADVINDERSBEWEGING

Oranjestad. — Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Arubaanse Padvindersraad, een overkoepelend orgaan van alle, Amerikaanse en Antilliaanse padvindersgroeperingen, werd dit weekend een tentoonstelling ingericht in het gebouw van de Sociedad Bolivariana van door de kinderen, in groepsverband vervaardigde handenarbeidstukjes.

De tentoonstelling werd een openbaring en een degelijk antwoord aan diegenen, die nog wel eens beweren, dat de jeugd geen hobbies en geen energie (meer) heeft.

Wat er te zien viel, was van bijzonder goede kwaliteit. Leuk padvinderswerk en ook aardige handwerken, die allemaal betrekking hadden op het werk van de padvinderij.

De jury kende de volgende prijzen toe:

1. Senioren padvinders: St Michaëlsgroep van San Nicolas.
2. Junioren padvinders: St Michaëlsgroep van San Nicolas.
3. Arowakken, Vossen-patrouille, San Nicolas.

Voor Pionierswerk een eerste prijs naar de Arowakken, San Nicolas. Een eerste prijs voor de Junioren padvindsters van de Commandeursbaaigroep. Een tweede prijs voor Carol Schierenberg, Girl Scouts, Seroe Colorado. Een derde prijs voor de padvindsters junioren van de Beatrixgroep, Oranjestad. Een eerste prijs voor de padvindsters senioren van de St Theresiagroep te San Nicolas. Een tweede prijs voor de padvindsters senioren van de Beatrixgroep te Oranjestad, met speciale vermelding voor Angelica Conquet. Een derde prijs voor de padvindsters senioren van de Beatrixgroep met speciale vermelding van Evie Cabenda. Een eerste prijs voor de Zeeverkenners van een Amerikaanse groep te Seroe Colorado en een eerste prijs voor de kabouters van de Jeanne d'Arcgroep te Savaneta.

Verder gingen er prijzen naar de Welpenhorde van de St Michaëlsgroep te San Nicolas, naar de St Hyacinthusgroep te Savaneta en naar de Amerikaanse welpen.

Consul van PERU op ARUBA

Oranjestad. — Bij koninklijk besluit van 30 december 1958 no. 118 is erkend en toegelaten op de voet van Nederlander als honorair consul van Peru op Aruba de heer J. W. Scholl Braun.

Het Perzische ministerie van binnenlandse zaken heeft het hoelahoepelen in openbare gelegenheden verboden.

Grote vraag naar Fuel Olie

Oranjestad. — In verband met de aanhoudende koude in de Verenigde Staten wordt door de Lago voor de maand februari een even grote (zeer hoge) produktie verwacht van fuel olie.

Amerikaanse DAKOTA verongelukt

Kerrville. — Een Amerikaanse Dakota DC-3 is zondagnacht nabij Kerrville in Texas bij een poging tot een noodlanding verongelukt. Van de 28 inzittende soldaten kwamen er drie om het leven. Verscheidene andere raakten zwaar gewond.

IJsafzetting op de vleugels was de oorzaak van het ongeluk.

Miljoenen - affaire voor Amsterdamse rechtbank

Het „Goede Heertje", gebruikelijk TYPE OPLICHTER

BOETE voor NBS-lidmaatschap liet hij de bank betalen

Amsterdam. — In een met opzet zo nuchter en zakelijk mogelijk gehouden sfeer heeft de vierde kamer van de rechtbank in Amsterdam een aanvang gemaakt met de drie-daagse berechting van de 50-jarige boekhouder J. R. van H., beter bekend als „Het Goede Heertje".

„Deze verdachte", zei de president mr J. Coninck Liefsting bij de aanvang van de zitting, „heeft door het grote bedrag van zijn verduistering in zeker kringen, niet de beste bekendheid verworven. Hij is in wezen niets anders dan het type, dat hier iedere week in de rechtszaal komt. Criminologisch hebben wij weinig belangstelling voor hem. Het psychiatrisch rapport van dr W. Tammons Bakker noemt hem een persoonlijkheid met grote defecten; het type van een habituele oplichter. Daarop wijzen zijn spraakzaamheid, zijn gemis aan elementaire schaamte en ook de binnenpretjes, die hij nu nog om het gebeurde heeft. De psychiater noemt hem volkomen toerekeningsvatbaar".

„Het belang van deze zaak ligt in het feit, dat een eenvoudige boekhouder kans heeft gezien 2 miljoen te verduisteren en daarmee gaat zij ver uit boven de persoon van de verdachte", zei de officier van justitie, mr W. P. Bakhoven in een toelichting op de twintig pagina's lange dagvaarding. „Deze zitting is ook bedoeld om aan te tonen, hoe het mogelijk is geweest dat dit strafbare feit kon worden gepleegd en op welke wijze het is gepleegd". Mr Bakhoven verklaarde dat voor de dagvaarding slechts een keuze is gemaakt uit de strafbare feiten. Anders was de dagvaarding ver over de honderd pagina's groot geweest. De omvang van de verduisterde bedragen beliep in feite *f* 2.100.507,28, ongerekend nog het grote bedrag aan gederfde interest. De verduisteringen die in 1958 zijn gepleegd zijn bijvoorbeeld niet in de dagvaarding opgenomen.

De president voegde er een karakteristiek van het gehele gebeuren aan toe. Gerekend naar het grote geldsverkeer bij de bank van de verdachte, zijn zijn verduisteringen in de tien jaren nog maar een klein bedrag. Het is aan de omstandigheden te wijten, dat het zo ver is kunnen komen. Men kan een vergelijking trekken met een watersnood. Het begon met een bedrag van *f* 750 in 1947, dat Van H. uit de kas nam zonder dat dit gemerkt werd. Dit was het gaatje in de dijk, dat de overstroming veroorzaakte. De bank beleefde enige zeer winstgevende jaren en de omstandigheden zaten Van H. bijzonder mee. Onbekwaamheid en domheidsmacht verhinderden dat enige controle op de boekhouding werd uitgeoefend.

W. van der Voort, inspecteur van politie in Amsterdam, verscheen als eerste getuige. Hem werd op 3 februari 1958 het eerste onderzoek in de zaak opgedragen, naar aanleiding van een brief van het accountantskantoor Meyer en Höchner, dat op verzoek van de Twentsche Bank een onderzoek in de boeken had ingesteld. In vrij korte tijd waren verduisteringen tot een bedrag van 1.8 miljoen geconstateerd. De administratie is primitief, slordig en niet bij, stond in de brief te lezen. Van H. heeft ervan geprofiteerd dat de accountantscontrole niet was gericht op de dagelijkse boekingen.

Bij het eerste verhoor gaf van H globaal alles toe. De eerste vraag was: waar is het geld gebleven? De verdachte kreeg papier en potlood en maakte een gespicificeerde rekening die klopte op 1.8 miljoen. „Ik kreeg sterk de indruk dat hij zijn specificaties op dit eindbedrag afstemde", zei de inspecteur. „Hij heeft dat trouwens ook toegegeven toen later de malversaties nog omvangrijker bleken". De rekening kwam er op neer dat het geld geheel was uitgegeven.

Nadat de twee deskundigen, de rijksaccountant J. Brautigam en de adjunct-rijksaccountant B. Klop aan tafel hadden plaats genomen, begon de reconstructie van de verduisteringen. Van H. gaf op informaties van de president toe, dat hij voor en in de oorlog lid was geweest van de N.S.B. zonder veel activiteit te ontplooien in deze „beruchte club". Na de oorlog kwam hij er met een geldboete van *f* 750 af. Hij was juist getrouwd en in dienst getreden van de bank op 1 april 1947. Zijn eerste daad was het boetebedrag uit de kas te halen. Het werd niet ontdekt en bovendien merkte de nieuwe boekhouder dat er vele zwakke plekken in de administratie waren.

Reeds in 1947 en 1948 nam hij *f* 31.500 weg. Elke maand verhoogde hij de cheque voor het opnemen van kasgeld bij de Kas-Associatie n.v met *f* 10.000. De cheques werden „blindelings" getekend. De afrekenstaten van de kas-Associatie, die de volgende morgen binnenkwamen, werden geopend en geparafeerd door de directeur en gingen vervolgens naar van H., die het woord „disp." wegradeerde en verving door de aanduiding van een rekening, waarop het te hoge bedrag werd weggewerkt. Hij hield de tien mille apart en nam het geld enkele dagen later mee. Dit was een van zijn methoden om zich te verrijken. De 613 cheques, die in totaal voor deze doeleinden werden gebruikt, liet hij om en om door een der drie procuratiehouders tekenen. De jaren 1954 en 1955 waren topjaren voor de bank, waarin meer verdiend werd dan ooit tevoren. „Er was geen wantrouwen", constateerde de president. Maar de twee volgende jaren werd er verlies gemaakt.

Werden deze bedragen alle aan de

Het „Goede Heertje" voor zijn rechters.

In tien jaar tijd heeft hij ruim 2 millioen verduisterd. Zijn zakken zijn leeg en alles is prettig opgemaakt.

winst onttrokken? „Niet uitsluitend", zei de president, „het systeem van Van H. kwam er simpel gezegd op neer, dat hij de geldvoorraad hoger opvoerde en de schuld verkleinde. De balansen waren zeer geflatteerd. Van H. was boekhouder en kassier, waardoor het hem gemakkelijk werd gemaakt te frauderen. Nooit stak een directeur zijn neus in de boeken.

Van H. was er heer en meester. „Kwamen er wel eens aanmerkingen op de achterstand in de administratie", vroeg de president. „Ik moest een achterstand hebben", zei de verdachte. „Uw boeken waren uitermate slordig. Steeds zijn er posten tussengekrabbeld. Een assistent-accountant met enige kennis van zaken had de fraudes moeten ontdekken".

Na een korte schorsing van de zitting kwamen de boeken van de bank op tafel voor een nauwkeurige controle van de fraudes. Van H. nam aan een tafel bij die van het rechtscollege zitting met de boeken voor zich. Waarschijnlijk voor de laatste maal liet hij de cheques door zijn vingers glijden en zocht hij in de boeken de bijbehorende vervalsingen.

Het bleek, dat hij alleen de boeken bijhield. Tijdens zijn vakanties volstond men met het maken van kladaantekeningen.

Er was geen probleem over de schuld. Van H. gaf al zijn daden grif en zonder tegenspraak toe. Een enkele maal hoorde men zijn zachte stem om uitleg te geven bij een ingewikkelde post.

„De rechtbank is de accountants zeer dankbaar voor hun uitvoerige en duidelijke rapporten, waardoor zij enig inzicht heeft gekregen in de zeer ingewikkelde materie", zei de president.

Dit voortdurende uitvlakken en knoeien tussen de regels moet bij een accountantscontrole toch opgevallen zijn, zei de president en zich tot de rijksaccountant wendend, vroeg hij: „Wat is uw mening daarover".

„Dat ligt aan de instructies van de controleur", zei de heer Brautigam, „de controle geschiedde door een eenvoudige kracht".

Van H. knikte instemmend alsof hij de controleur bij voorbaat van schuld wilde vrijleiten. „Per week kwamen er zes dagafschriften van de Kas-Associatie", vervolgde de heer Brautigam, „van die zes werd er normaal één veranderd. Per jaar waren er dus op de 300 dagafschriften 60 waarin geknoeid werd".

Over de slordige boekhouding zei de heer Brautigam: „Slordige boekhoudingen en slechte handschriften komen wel meer voor. Deze boeken zien er niet zo fris uit, maar dat is voor ons op zich nog geen reden tot achterdocht".

Van H. vertelde dat hij zijn knoeierijen verrichtte tijdens de bureau-uren onder de ogen van zijn directeur. „Niemand had belangstelling voor de boekhouding".

„Was het misschien omdat de gehele winst toch naar het moederbedrijf in Breda ging", vroeg de president, „zag u uw beide superieuren wel als directeur. U zat daar bij de bank met de directeuren, de procuratiehouders en het overige personeel toch in een kamer?"

„Ik heb ze altijd beschouwd als mijn directeur", was het antwoord.

„Maar zij waren toch dagelijks om u heen?"

„Dat was een gevolg van de kleine ruimte, waarin wij werkten".

„Was het niet zo", informeerde de president, „dat de Bredase directeur de „big boss" op de achtergrond was. Breda decreteerde. Ik krijg de indruk dat men bij u niet veel waardering had voor Breda. Men sprak toch smalend over de boeren".

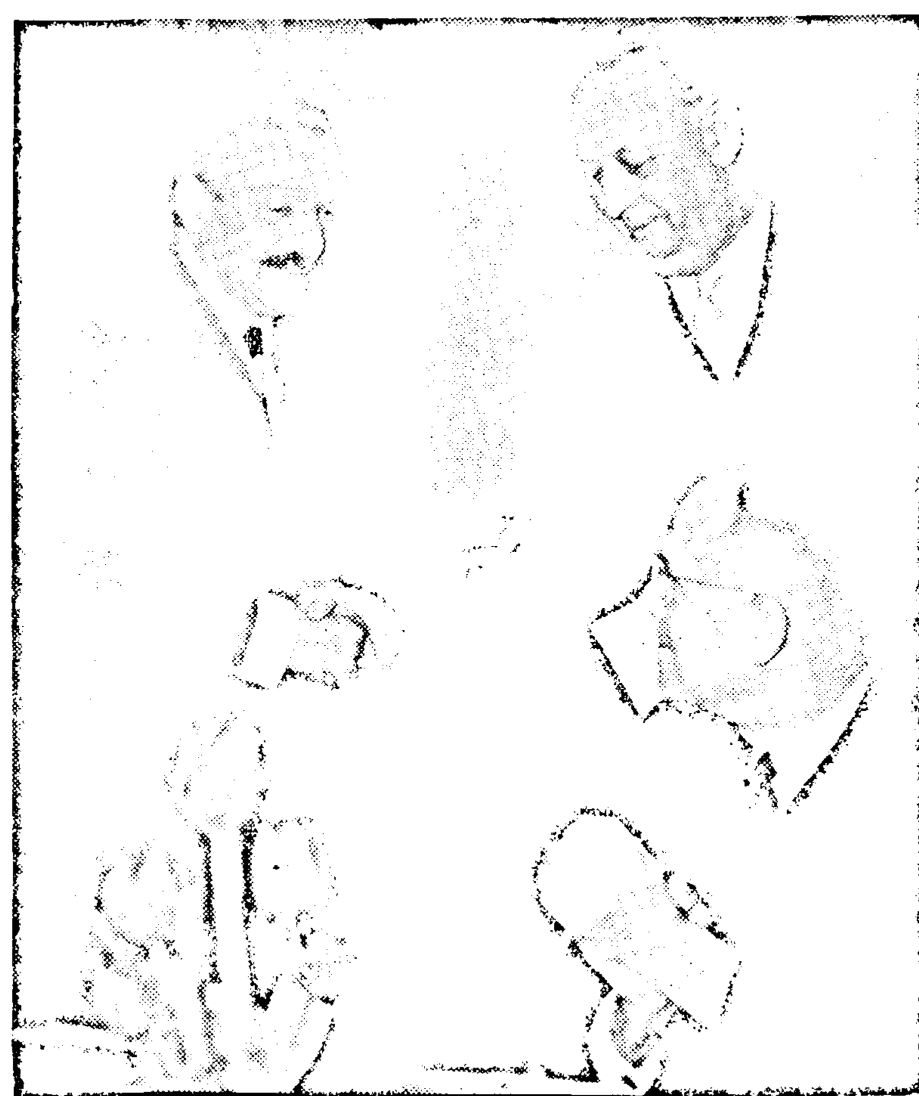
Van H. gaf geen antwoord. Evenmin reageerde hij op een uitlating van de president dat hij, volgens medewerkers altijd zeer prikkelbaar en onderdanig was als de accountant uit Breda kwam voor de controle van de boeken".

„Hield u aantekening van uw vervalsingen in een apart boek?", werd gevraagd.

„Ik had alles in mijn hoofd", was het antwoord.

's Middags werden de vervalsingen behandeld, die de verdache had aangebracht in het in- en verkoopboek schatkistpapier. De handel hierin leverde de bank de meeste inkomsten op. Het was de als getuige-deskundige gehoorde rijksaccountant Brautigam, die de rechtbank met een in boekhoudkundig opzicht technisch betoog duidelijk maakte welke opzettelijke foutieve boekingen er in voorkomen. De verdachte volgde deze methode om de door hem verduisterde gelden en de daardoor ontstane tekorten te camoufleren. In de debetzijde boekte hij alleen in 1954 al viermaal fictieve aankopen van schatkistpapier, maar later moest hij dit weer nivelleren door fictieve verkopen aan de creditzijde op te voeren. Aan het einde van het jaar moest hij ervoor zorgen dat de couponrekening weer in overeenstemming was met de werkelijkheid, omdat die rekening bij de jaarlijkse balanscontrole werd nagekeken.

Oslo. — In Oslo is een zeesleepboot te water gelaten die de grootste en sterkste van Europa moet worden. Het schip, de Hercules, zal 4.400 pk kunnen ontwikkelen en ook als ijsbreker gebruikt kunnen worden.

Tijdens een vergadering van het N.O.C. te Amsterdam is men gekomen tot de oprichting van de Nederlandse Sport Federatie. De Heer Karel Lotsy was bereid gevonden het Voorzitterschap hiervan te aanvaarden. Na door de vergadering te zijn benoemd neemt Karel Lotsy Loman, zijn plaats aan de bestuurstafel in. Rechts: Ir Paulen van de KNAU.

Morgenavond in het Rifstadion

F. C. ZURICH versus Centro Dominguito

Drie beroemdheden van F. C. Zürich: V.l.n.r. Erich Probst, Fritz Kehl en Ferdy Feller.

Willemstad. — Morgenavond vindt in het Rifstadion het treffen plaats tussen F.C. Zürich, nummer drie van Zwitserland, en Centro Dominguito, dat op de tweede plaats staat van de ranglijst van de lopende kompetitie.

Zürich is ongetwijfeld een sterk team en deze ontmoeting wordt voor de jonge spelers van Centro een zware krachtproef.

Centro Dominguito staat bekend om haar geestdrift en doorzetting en wij zijn ervan overtuigd, dat zij zich niet zomaar gewonnen zal geven.

In het Zwitserse team spelen voetballers van internationale faam. Hiervan is Erich Probst waarschijnlijk de meest bekende. Beroemde spelers zijn verder Ferdy Feller, Hans Hagen, Fritz Kehl, Rafael Brizzi.

Tot de meest recente overwinningen van Zürich behoren onder andere: La Chaux-de-Fonds (4—2) en Young Fellows (3—2). Interessant is het te weten, dat deze twee klubs het afgelopen jaar respektievelijk 1—3 en2—3 van het enorm sterk Real Madrid verloren.

Zürich heeft verscheidene internationals in haar gelederen. Probst is van geboorte Oostenrijker en is verscheidene malen voor het nationale Oostenrijkse team uitgekomen.

Zoals gezegd, wacht de Centro Dominguito-spelers een zware opgave. Doch enthousiasme kan in deze wedstrijd een hartig woordje meespreken. Moge deze wedstrijd druk bezocht worden en de Centro-spelers de morele steun, die ze zeker van node zullen hebben, niet onthouden worden.

Speelzaal op de Rots van Gibraltar?

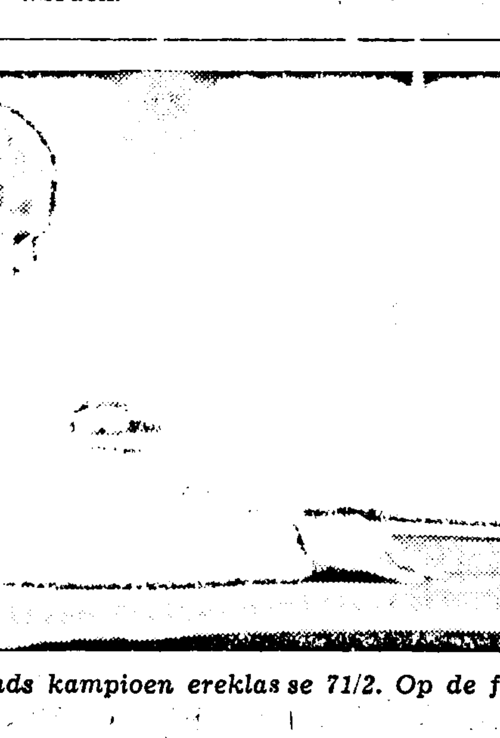
Londen. — De in Londen verschijnende „Daily Mail" meldt, dat de Britse regering aan een „syndicaat van Londense zakenlieden" toestemming gegeven heeft een speelzaal te openen op de rots van Gibraltar. Volgens het blad wil het syndicaat van het nieuwe casino het toekomstige vermaakscentrum maken voor de Europeanen, die niet op een dubbeltje behoeven te kijken.

De „Daily Mail" wijst erop, dat de regeringstoestemming voor de bouw van het casino een afstappen betekent van de officiële politiek. „Nooit', zo schreef het blad, „werd gokken met het pond sterling toegestaan."

De speelzaal, waarvan men hoopt, dat hij Monte Carlo, Cannes en Nice naar de kroon zal steken, is begroot op 500.000 pond en zal binnen twee jaar open zijn voor het bedrijven van roulette en baccarat.

Audrey Hepburn van paard gevallen

Los Angeles. — De filmster Audrey Hepburn is tijdens opnamen voor de film „Sans pardon", die door Hecht en Lancaster in Hollywood gemaakt wordt, van een paard gevallen. De actrice heeft vier ribben gebroken en is aan een been gewond geraakt.

Piet van de Pol werd Nederlands kampioen ereklasse 71/2. Op de foto: Piet van de Pol aan stoot tijdens een van de wedstrijden.

Vrouw verknipte bankbiljetten

Den Haag. — Twee helften van een bankbilje van vijfentwintig gulden hield een tweeënvijftigjarige vrouw uit Den Haag over, nadat zij door middel van knippen en plakken van twaalf bankbiljetten er dertien had willen maken. Maar de helften vertoonden niet dezelfde afbeelding en het doel van haar vervalsingspraktijk was de vrouw daardoor voorbijgeschoten. Nog voor zij het opnieuw kon proberen werd zij door de Haagse politie gearresteerd.

Bij het uitgeven van een van de twaalf biljetten, die alle een reepje misten, werd zij ontmaskerd. De cassière van een warenhuis kreeg argwaan toen zij het biljet zag. De politie werd gewaarschuwd en intussen werd de vrouw aan de praat gehouden totdat de politie haar aan de tand kon voelen. De vrouw had geen geldgebrek, leed ook geen armoe. Van haar vervalsing heeft zij de winst niet kunnen opstrijken. Haar zaak is nog verder in onderzoek.

V.S. lenen vijf miljoen dollar aan JOEGOSLAVIE

Belgrado. — De Amerikaanse regering heeft aan Joegoslavie een lening van vijf miljoen dollars verstrekt voor de aankoop van diesellocomotieven. Deze aanschaf zal geschieden in het kader van een vijfjarenplan voor de ontwikkeling der Joegoslavische spoorwegen. De langlopende lening is aflosbaar in Dinars

Messina 50 jaar geleden door aardbeving verwoest

Deze foto van een ingestort huis in Messina werd gemaakt kort na de aardbeving van 1908.

(Bijzondere correspondentie uit Rome)

Het Kerstfeest in 1908 duurde drie dagen: de 27e was een zondag en deze werd in Messina gevierd als het gezellige sluitstuk der feestdagen. Er werden bals georganiseerd, er was een galavoorstelling van de Aida, groot spektakelstuk en opening van het operaseizoen. Tot diep in de nacht was er rumoer op straat geweest van late huiswaartskerenden. In het noorden hing een rode gloed boven de Stromboli, ver in zee, in het zuiden rookte de Etna. De feestgangers zijn de laatsten geweest, die Messina en aan de andere kant van de zeestraat de lichten van Reggio Calabria gezien hebben.

In de nanacht sloegen de fijnere instrumenten van het seismografisch laboratorium Ximenes te Florence stuk. De veertig cm hoge registratiecylinders der grote apparaten waren te klein om het uitslaan der naalden te kunnen vastleggen. De hevigste aardbeving, ooit in Italië geconstateerd, begon om 5 uur, 21 minuten, 42 seconden. Zij duurde vijf dagen, er waren meer dan 200 schokken.

Het is later komen vast te staan, dat vóór de chronometers op maandag 28 december 1908 5 ure, 22 minuten en 30 seconden aangaven Messina op Sicilië, Reggio Calabria **en tal van plaatsjes, tientallen km 's ver langs** de Calabrische kust, van de aardbodem weggevaagd waren. Messina werd voor 90 pct verwoest. Van de 160.000 inwoners kwamen er 80.000 om het leven. In Reggio vielen 20.000 doden, in de overige stadjes en dorpen 30.000 naar schatting. Het epicentrum der aard- en zeebevingen lag omtrent de Straat van Messina. De eerste bevingen gingen zowel in horizontale, als in verticale richting, in golven en in schokken. De zee trok zich terug en kwam toen met een muur van water opzetten, vier tot vijf meter hoog. In de zeestraat zelf bereikte de vloedgolf een hoogte van meer dan tien meter. Een immense stofwolk verhief zich boven Messina, de havens hier en aan de overkant nam de zee mee met schepen en al, en waar de waterlawine niet huis gehouden had, braken terstond branden uit.

De natuurramp isoleerde het gehele gebied: de spoorlijn langs de kust werd over 80 km weggeslagen, telefoon- en telegraafkantoren verwoest, het radiostation van Messina vernield. Toen de kleine Italiaanse oorlogsbodem Spica hulp ging halen, dacht de commandant, aanvankelijk dat geheel zuid-Italië verwoest was. Nergens langs de kust kon men aan land gaan. Eerst in Marina di Nicotera, ruim 80 km noordelijk van Reggio, wist hij het eerste telegram naar Rome te verzenden. Een der schoonste streken van Italië was veranderd in één vormeloze puinhoop. Axel Munthe, die er bij is geweest, schrijft in zijn „Geschiedenis van San Michele" hoe hier tienduizenden doden waren en duizenden gewonden, die tussen de ruïnes lagen, blootgesteld aan gedurende twee etmalen neerplenzende wolkbreuken en daarna aan de ijskoude bergwind, de tramontana. Duizenden halfnaakte mensen liepen door de straten als krankzinnigen, schreeuwend om voedsel. In Pellaro, waar nog enkele honderden van de vijfduizend inwoners leefden, kon hij de loop der straten niet meer volgen. De mensen waren in de kerk gevlucht. Deze stortte bij een volgende aardschok in. Het kerkhof was bezaaid met opengesprongen doodkisten, die letterlijk uit hun graven geschoten waren.

Het is een speling van het lot geweest, dat van de 800 carabinieri uit het Collegio Militare in Messina er slechts veertien gespaard bleven, maar dat ruim vierhonderd van de zwaarste jongens uit de gevangenis konden losbreken. Gehuld in zwarte domino's en costuums, die zij in het magazijn van de schouwburg gevonden hadden, toneelkleding voor een voorstelling van Il Ballo in Maschera vierden zij een macaber karnavalsfeest van vrijheid en plundering onder de stofregens, die op de stad neerdaalden.

Het eerste bericht van de ramp bereikte Rome in de middag van de 28e. Aanvankelijk had men geen flauw idee van de omvang. Eerst tegen de avond kreeg men er enig denkbeeld van. De verbindingen met het getroffen gebied liepen alleen over zee. Op 30 december bereikte als eerste een Russisch smaldeel, dat bij Augusta voor anker lag, Messina, spoedig gevolgd door Italiaanse, Engelse en Amerikaanse schepen.

De staat van beleg en het standrecht werden afgekondigd. Het zijn vooral de Russen geweest, die zich de blijvende dankbaarheid van Zuid-Italië verwierven voor hun hulp. Maar zo groot waren de verwoesting en ontwrichting, dat effectieve hulpverlening lang uitbleef, te lang. Honderden zuigelingen stierven door gebrek aan melk, duizenden levend begravenen kwamen om. De toestanden deden aan de bijbelse voorspellingen over het einde van de wereld denken: terwijl telkens de aarde schokte, dagen lang, stortten de ruïnes verder in, kwamen gevels en hele gebouwen naar beneden. Twee dagen lang geselden niet aflatende regens en daarna ijzige koude de overlevenden, die voor het merendeel slechts in nachtkleding gehuld waren, tot zij zich op den duur van onder de puinen vandaan wat bij elkaar georganiseerd hadden. Er was water noch voedsel. Tot na een week eerst de benodigde levensmiddelen werden aangevoerd, leefde men van honden en katten. Op hun beurt leefden die van lijken. Slechts wijn en sinaasappelen kon men vinden en een zekere roes, waarin de overlevenden zich gedurig bevonden, is de enige barmhartigheid der natuur geweest. Leiding bij de hulpverlening was er aanvankelijk niet of nauwelijks; zij, die daartoe in staat waren, zochten naar hun man, vrouw of kinderen. Men trachtte het leven te rekken. De ontsnapten uit de Cappuccini-gevangenis waren niet de enige plunderaars.

In de avond van Oudejaar kwamen de eerste verslaggevers per schip in Reggio aan. Zij wisten toen nog niet, hoe zij de stad zouden aantreffen. In een artikel, gedateerd 1 januari 1909, schreef de correspondent van de Giornale d'Italia, dat het vanuit zee gezien aanvankelijk mee leek te vallen, tussen de regens door zagen zij de kust verlicht. Maar het waren slechts, zo bleek, de zoeklichten van de oorlogsschepen, die op het land gericht waren. Zo overweldigend waren de indrukken, dat de correspondent schreef, dat hij die niet kon verwerken. Een zekere apathie en onverschilligheid was het enige redmiddel van de natuur om niet krankzinnig te worden.

Wat de meeste indruk maakte, waren de duizenden en duizenden dakeloze naamloze kinderen, achter wier ware identiteit men nooit meer gekomen is, omdat veel naspeuring strandde op de totale verwoesting van de burgerlijke stand. De donkere plekken uit deze verschrikkelijke episode, als de aanvankelijk gebrekkige organisatie, het plunderen en moorden van het schuim der maatschappij, verdwijnen bij de luisterrijke voorbeelden van heldhaftigheid en caritas. Zoals bij onze (relatief kleine) februari-ramp was de gehele wereld één. Staat en kerk hebben gedaan wat zij konden tot verzachting van het leed. Sint Pius X nam de verzorging en opvoeding op zich van duizend weesjes. Na zijn dood vond men onder zijn nagelaten papieren een enveloppe met een zeer groot bedrag, als een laatste en postume gift voor „zijn" kinderen.

In de nacht van 28 december 1908 verdween voor goed een der fraaiste Italiaanse baroksteden, Messina. Aanvankelijk heeft men de ploeg willen halen door haar grond en die van Reggio, de andere wachteres aan de zee-engte. Maar de Calabrische kust is toch weer opgebouwd en een ander Messina, dat na 50 jaar nog het patina van de tijd mist. Geleerd door de ramp van 1908 heeft men bij de herbouw voorzieningen getroffen, die een betere bescherming bieden tegen het steeds dreigend gevaar van aardbevingen. Want de grond daar, die beschenen wordt door het licht van twee vulkanen, kent geen blijvende rust.

Zestig mussen doden slang

Johannesburg. — Een groep van ongeveer zestig mussen heeft nabij Johannesburg in Zuid-Afrika een slang van anderhalve meter lengte aangevallen, die een nest plunderde, aldus meldt Reuter. De mussen slaagden erin de slang in ongeveer tien minuten tijds te doden. Twee mussen hebben de strijd niet overleefd.